

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ

ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

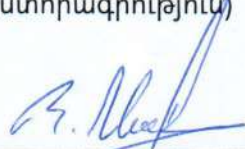
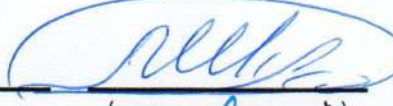
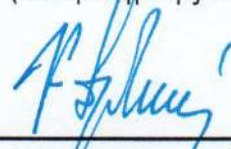
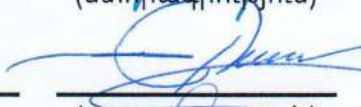
ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2022 ԹՎԱԿԱՆԻ 4-ՐԴ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ

Բանկի Վարչության հայտարարությունը

Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն Բանկի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցը ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում է Բանկի ընդհանուր վիճակը, բիզնեսի արդյունքները և զարգացումը ու ներառում է այն հիմնական ռիսկերի նկարագիրը, որոնց հետ առնչվել կամ առնչվում է Բանկը:

Բանկի Վարչության անդամներ.

Միեր Անանյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության նախագահ, Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>14.02.2023</u> (ամսաթիվ)
Կարեն Սարգսյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի առաջին տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.02.2023</u> (ամսաթիվ)
Միեր Գրիգորյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.02.2023թ.</u> (ամսաթիվ)
Բագրատ Ծգմաչյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գործադիր տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.02.2023թ.</u> (ամսաթիվ)
Տիգրան Գալստյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.02.2023թ.</u> (ամսաթիվ)
Կարեն Հակոբյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.02.2023թ.</u> (ամսաթիվ)
Զարուհի Մելքոնյան (անուն, ազգանուն)	Վարչության անդամ, Միջազգային գործառնությունների վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	<u>13.02.2023</u> (ամսաթիվ)

**ՈՐՊԵՍ ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂ
ԱՐԱՐԱՏՔԱՆԿ ԲԲԸ-Ի ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԶԵԿՈՒՅՑԸ**

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ-ի կառավարման մարմինների միջանկյալ սույն զեկույցը ներկայացնում է՝

- Բանկի բիզնեսի արդյունքների և զարգացման իրական պատկերի նկարագիրը,
- Հաշվետու ժամանակաշրջանում տեղի ունեցած կարևոր դեպքերի նկարագիրը,
- Բանկի հետագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար:

Եկամուտներ և ծախսեր

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ եկամուտները կազմել են 6,228.2 մլն. ՀՀ դրամ, ինչը 1,280.9 մլն. ՀՀ դրամով կամ 25.9%-ով գերազանցում է 2021թ. 4-րդ եռամսյակի համապատասխան ցուցանիշը:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի տոկոսային և նմանատիպ ծախսերը կազմել են 2,854.4 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2021թ. 4-րդ եռամսյակի համեմատ աճել են 120.4 մլն. ՀՀ դրամով կամ 4.4%-ով:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի ստացած կոմիսիոն և այլ վճարներից զուտ եկամուտները կազմել են 972.6 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2021թ. 4-րդ եռամսյակի համեմատ աճել են 710.3 մլն. ՀՀ դրամով կամ 270.8%-ով:

Հաշվետու եռամսյակում, նախորդ տարվա 4-րդ եռամսյակի համեմատ, Բանկի ընդհանուր վարչական ծախսերն աճել են 643.5 մլն. ՀՀ դրամով կամ 40.3%-ով՝ կազմելով 2,240.1 մլն. ՀՀ դրամ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացվում է Բանկի եկամուտների և ծախսերի կառուցվածքը¹:

հազ. ՀՀ դրամ

	2022թ. 4-րդ եռամսյակ	2021թ. 4-րդ եռամսյակ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	6,228,195	4,947,249
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	-2,854,366	-2,733,930
Զուտ տոկոսային եկամուտ	3,373,829	2,213,319
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	1,566,137	622,688
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	-593,587	-360,422
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	972,550	262,266
Եկամուտ շահաբաժիններից		
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	2,242,982	515,480
Այլ գործառնական եկամուտ	195,008	94,520
Գործառնական եկամուտներ	2,437,990	610,000
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	-798,994	-2,333,973
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	-2,240,126	-1,596,589
Այլ գործառնական ծախսեր	-992,686	-345,979
Շահույթ/(վնաս) հարկումից առաջ	2,752,563	-1,190,956
Շահութահարկի գծով ծախս	-1,192,564	-46,192
Շահույթ հարկումից հետո	1,559,999	-1,237,148

¹ Տվյալների աղբյուր են հանդիսանում արտաքին աուդիտ չանցած միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները:

Շահույթ, շահութաբերություն և շահաբաժիններ

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով՝ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո Բանկի շահույթը կազմել է 1,560.0 մլն. ՀՀ դրամ, որի արդյունքում մեկ բաժնետոմսին ընկնող շահույթի ցուցանիշը (EPS) կազմել է 832.7 ՀՀ դրամ՝ 2021թ. համադրելի ժամանակահատվածի -702.6 ՀՀ դրամ փոխարեն:

2022թ. չորրորդ եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **3.384% (12.53%²)**,

ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **0.454% (1.82%²)**:

2021թ. չորրորդ եռամսյակի արդյունքներով Բանկի շահութաբերության ցուցանիշները հետևյալն են՝

ROE (կապիտալի շահութաբերություն)՝ **-3.085% (-12.84%³)**,

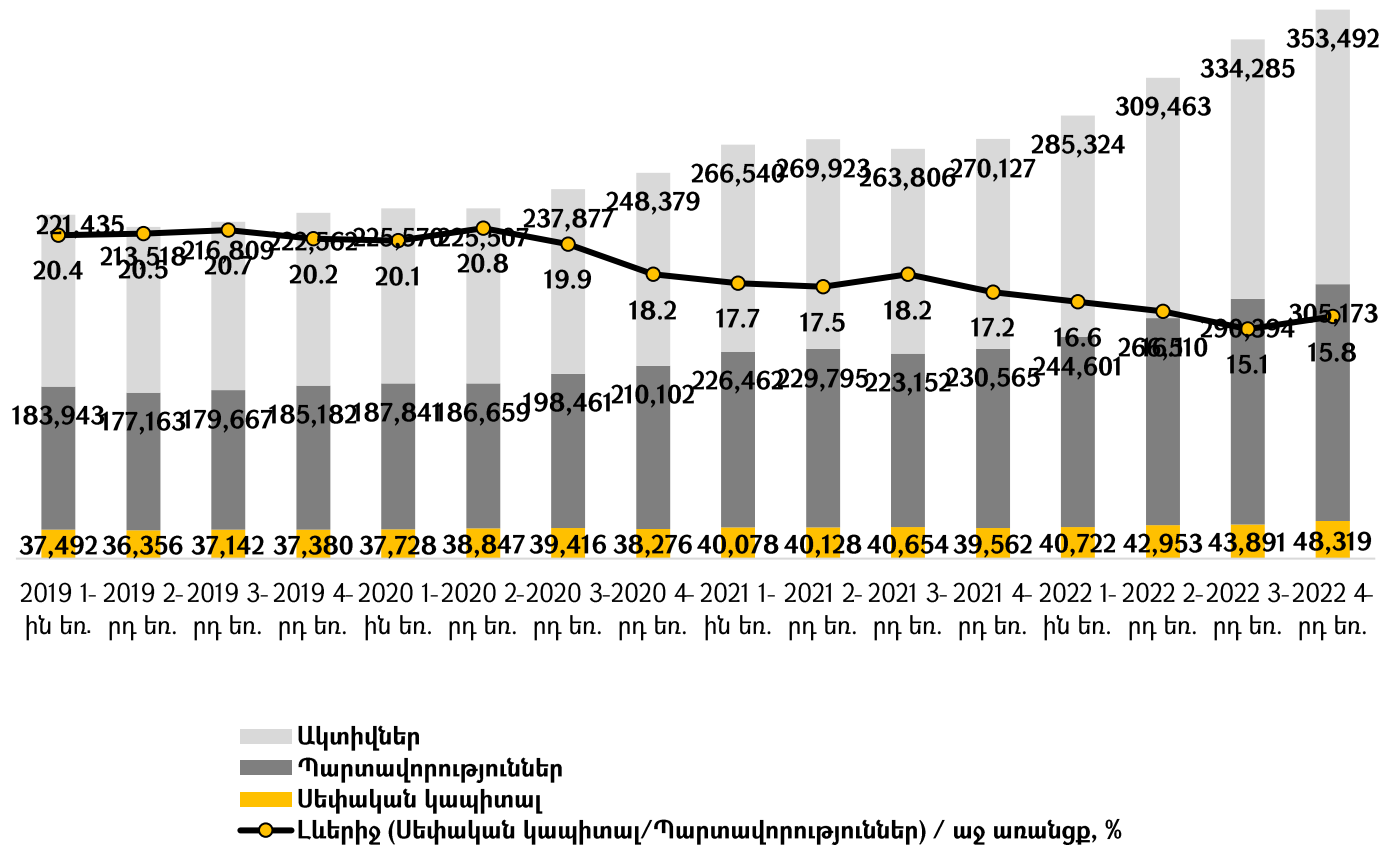
ROA (ակտիվների շահութաբերություն)՝ **-0.463% (-1.85%²)**:

Ակտիվներ

Հաշվետու միջանկյալ ժամանակաշրջանի ավարտին Բանկի ակտիվները կազմել են 353,492.1 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել են 5.7%-ով (19,207.6 մլն. ՀՀ դրամով):

² Տարեկանացված:

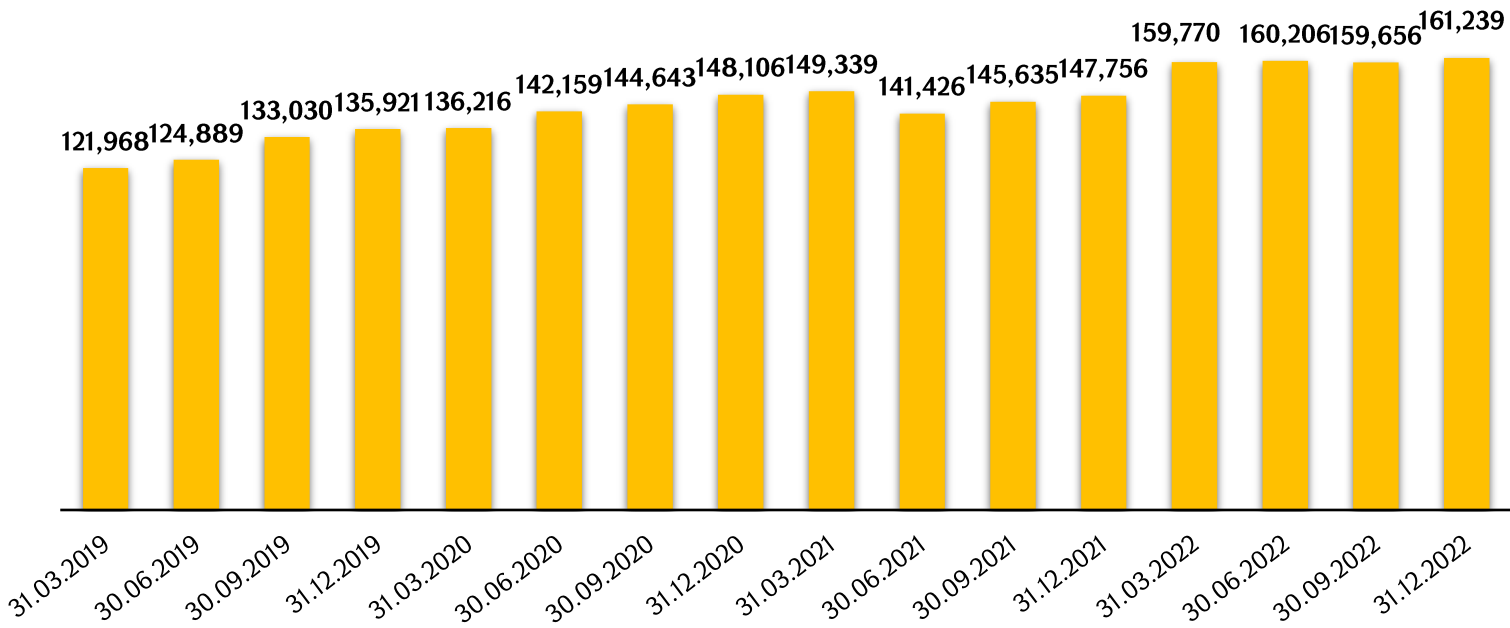
³ Տարեկանացված:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվածություններ

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ավարտին հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և այլ փոխառվածությունների մնացորդները կազմել են 161,239.1 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 2022թ. 3-ին եռամսյակի համեմատ ավելացել են 1,583.5 մլն. ՀՀ դրամով կամ 1.0%-ով:

**Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի դինամիկան
(մլն. ՀՀ դրամ)**

**Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական
արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ**

Հաշվետու ժամանակահատվածի ավարտին Բանկի Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվների մնացորդները կազմել են 42,572.8 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 30.09.2022թ. համեմատ աճել են 1,125.2 մլն. ՀՀ դրամով կամ 2.7%-ով:

Պարտավորություններ

2022թ.-ի չորրորդ եռամսյակի ավարտին Բանկի պարտավորությունները կազմել են 305,172.9 մլն. ՀՀ դրամ, որոնք 30.09.2022թ.-ի համեմատ աճել են 14,779.3 մլն. ՀՀ դրամով կամ 5.1%-ով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է Հաճախորդների նկատմամբ պարտավորություններ ծավալի ավելացումով՝ 21,198.2 մլն. ՀՀ դրամով կամ 12.3%-ով և Բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պարտավորություններ նվազումով՝ 5,485.6 մլն. ՀՀ դրամով կամ 5.3%-ով :

Կապիտալ

2022թ.-ի չորրորդ եռամսյակի ավարտին Բանկի կապիտալը կազմել է 48,319.2 մլն. ՀՀ դրամ, 30.09.2022թ.-ի համեմատ աճելով 4,428.3 մլն. ՀՀ դրամով կամ 10.1%-ով, ինչը հիմնականում պայմանավորված է Բանկի կանոնադրական կապիտալի և Էմիսիոն եկամուտի համալրումով և

Արտարժույթային գործառնություններ

Հաշվետու ժամանակահատվածում Բանկի արտարժույթային գործառնությունների ծավալներն ըստ արտարժույթների կազմել են.

ԱՄՆ դոլարով գործարքների ծավալը՝ 431.8 մլն. ԱՄՆ դոլար,

Եվրոյով գործարքների ծավալը՝ 917.2 մլն. Եվրո,

ՌԴ ռուբլով գործարքների ծավալը՝ 37,297.4 մլն. ՌԴ ռուբլի:

Արտարժույթի առք ու վաճառքի գործառնություններից հաշվետու եռամսյակում ստացված զուտ եկամուտը կազմել է 2,347.4 մլն. ՀՀ դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 3,362.2 մլն. ՀՀ փոխարեն:

Ծառայություններ և հաճախորդներ

2022թ.-ի չորրորդ եռամսյակի ընթացքում Բանկի հաճախորդների քանակը նախորդ եռամսյակի համեմատ աճել է 13,154-ով՝ եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմելով 162,380 մարդ:

Բանկը ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից ընդունում է ժամկետային և ցպահանջ ավանդներ ՀՀ դրամով և արտարժույթով: Բանկը հաճախորդներին առաջարկում է ավանդներ՝ տարբերակված ըստ նպատակների, ժամկետների, տոկոսադրույքների և տոկոսների վճարման հաճախականության:

Բանկն իրականացնում է վարկավորման հետևյալ տեսակները՝ բիզնեսի վարկավորում (այդ թվում՝ վարկային գծերի, օվերդրաֆտների, երաշխիքների, փաստաթղթային ակրեդիտիվների տրամադրում), բնակարանի ձեռքբերման և նորոգման հիփոթեքային վարկավորում, ավտովարկավորում, լոմբարդային վարկավորում, սպառողական այլ վարկավորում, ինչպես նաև լիզինգային և ֆակտորինգային գործառնություններ:

Բանկը 1997թ.-ից սկսած անդամակցում է S.W.I.F.T. միջազգային համակարգին, իսկ 2022թ.-ից սկսած՝ СПФС (Система передачи финансовых сообщений Банка России) համակարգին:

Բանկը թղթակցային հաշիվներ ունի տեղական և միջազգային մի շարք բանկերում, ինչը հնարավորություն է տալիս ապահովել Բանկի հաճախորդների վճարահաշվարկային սպասարկումը ցանկացած ազատ փոխարկելի արժույթով և վճարային գործիքով:

Բանկն առանձնապես կարևորում է արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ համագործակցության ընդլայնումը և կատարելագործումը: Այս նպատակով Բանկը շարունակ ընդլայնում է մատուցվող համագործակցությունը: Բանկը համագործակցում է Unistream (Unistream cash to card (G3)), MoneyGram, Ria Money Transfer, Intel Express և MoneyTun (MoneyTun Bank Deposit online ծառայությունը) արագ դրամական փոխանցումների համակարգերի հետ: Մատուցվում են նաև միջազգային փոխանցումների հաճախորդների հաշիվներին

հեռախոսահամարի նշումով մուտքագրման ավտոմատ ծառայությունները՝ Тинькофф online և Fora online- Мир:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկի միջոցով արտերկրից ստացված և արտերկիր կատարված փոխանցումների ծավալը կազմել է 1,097,914.2 մլն. ՀՀ դրամին համարժեք գումար՝ 2022թ.-ի 2-ին եռամսյակի 792,340.7մլն. ՀՀ դրամի փոխարեն:

Կարևորելով արդիական բանկային պրոդուկտների ներմուծումը Բանկ, ՄԳ վարչությունը ներդրել է հեռախոսահամարի միջովոցով բանկային հավելվածներով փոխանցումների ստացման հետևյալ ծառայությունները՝ Тинькофф-онлайн, Фора-Онлайн, որոնց միջոցով 4-րդ եռամսյակի ընթացքում իրականացված փոխանցումների ծավալը կազմել է 993.8 մլն ՀՀ դրամին համարժեք գումար:

Ներկայումս ՄԳ վարչությունը աշխատում է նոր դրամական փոխանցումների ծառայությունների ներդրման ուղղությամբ՝ Ria Money Bank Deposit և մի քանի նոր պրոդուկտների, որոնք քննարկման փուլում են: Բանկում ներդրել է Unistream G3 ծրագիրը, որի միջոցով հնարավոր եղավ վերագործարկել Unistream Cash to Card ծառայությունը: Մանիտուն արագ դրամակ փոխանցումների համակարգի հետ համատեղ ներդրվեց Բանկում Moneytun Bank Deposit ծառայությունը, որի միջոցով հնարավոր է ԱՄՆ-ում տեղակայված Moneytun համակարգի սպասարկման կետերից, ինչպես նաև Մանիտուն համակարգի կայքէջից կատարել շահառուների հաշիվների համալրումներ:

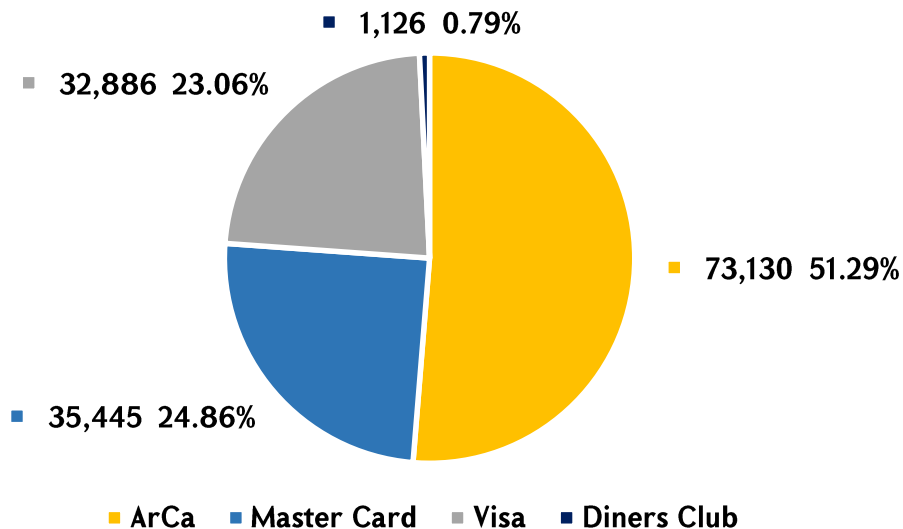
Բանկի համար զարգացման գերակա ուղղություններից մեկն է վճարային քարտերի թողարկման ու սպասարկման համակարգերի կատարելագործումը՝ հաշվի առնելով ներկա պայմաններում բնակչության կողմից աճող պահանջարկը և անկանխիկ վճարումների ավելացմանն ուղղված պետական քաղաքականությունը:

Բանկը թողարկում է ArCa բանկային վճարային քարտեր (ArCa Classic, ArCa կենսաթոշակային, ArCa Junior, “ArCa Մոր և Մանկան”, ArCa Gift, ArCa Green Line), Visa քարտեր (Visa Classic, Visa Gold, Visa Infinite), Master քարտեր (MasterCard Standard, MasterCard Gold, MasterCard Business), ինչպես նաև Diners քարտեր (Diners Club Young Professional, Diners Club Super Premium):

31.12.2022թ. դրությամբ Բանկի ակտիվ գործող վճարային քարտերի թիվը կազմել է 142,587 հատ, որից 73,130-ը բաժին է ընկնում ArCa վճարային քարտերին, 35,445-ը՝ MasterCard, 32,886-ը՝ Visa Card միջազգային վճարային քարտերին, 1,126-ը՝ Diners Club միջազգային վճարային քարտերին:

Վճարային քարտեր առ 31.12.2022թ.

Հաճախորդներին վճարահաշվարկային համալիր ծառայությունների մատուցման նպատակով՝ Բանկը զարգացնում է հարկերի, տուրքերի, էլեկտրաէներգիայի, հեռախոսավարձի և այլ հանրային ծառայությունների դիմաց ֆիզիկական անձանցից վճարների ընդունման աշխատանքները:

Բանկն իրականացնում է Սոցիալական փաթեթի հաշվի բացման և սպասարկման գործառույթը, ինչպես նաև որպես ապահովագրական գործակալ իրականացնում է ապահովագրական պայմանագրերի վաճառք:

Ավանդական բանկային ծառայություններից բացի, Բանկն առաջարկում է նաև ներդրումային և թվային բանկային ծառայություններ: Մասնավորապես, ներդրումային բանկային ծառայությունների շրջանակներում Բանկն իր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ հաճախորդներին առաջարկում է ներքին շուկաներում լայն շրջանակ ընդգրկող ֆինանսական ակտիվներում ներդրումների կատարման ծառայություններ:

Բանկը մատուցում է արժեթղթերի տեղաբաշխման, շուկայի ստեղծման, արժեթղթերի պահառության և ռեեստրավարման ծառայություններ, ինչպես նաև իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծառայությունների միջնորդավորում:

Բանկի կողմից նոր ծառայությունների առաջարկը և մատուցումն իրականացվում է շուկայում սպառողների կողմից ներկայացված պահանջմունքի ուսումնասիրության հիման վրա: Բանկի նոր առաջարկների վերաբերյալ տեղեկատվությունը տեղ է գտնում ինտերնետում՝ Բանկի տնային էջում, ինչպես նաև գլխավոր գրասենյակի և մասնաճյուղերի սպասարկման սրահներում:

Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

հազ. ՀՀ դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2022թ. 4-րդ եռամսյակ	2022թ. 3-րդ եռամսյակ

	(աուդիտ չանցած)	(աուդիտ չանցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,559,999	4,280,281
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն[1]	46,105,043	43,421,799
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE), % [2]	13.53%	39.43%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,559,999	4,280,281
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	343,888,311	321,873,713
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA), %⁴	1.81%	5.32%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,559,999	4,280,281
Գործառնական եկամուտ[3]	6,784,369	7,598,465
Զուտ շահույթի մարժա (NPM), %	22.99%	56.33%
Գործառնական եկամուտ	6,784,369	7,598,465
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	343,888,311	321,873,713
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU), %⁴	7.89%	9.44%
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն ³	343,888,311	321,873,713
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն ³	46,105,043	43,421,799
Սեփական կապիտալի մուտքային կատոր (EM)	7.46	7.41
Զուտ տոկոսային եկամուտ	3,373,829	3,127,874
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ) ³	245,726,536	243,148,802
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM), %⁴	5.49%	5.15%
Տոկոսային եկամուտ (ՏԵ)	6,228,195	6,034,860
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն (ՄԵԱ) ³	245,726,536	243,148,802
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն, %⁴	10.14%	9.93%
Տոկոսային ծախսեր (ՏԾ)	2,854,366	2,906,986
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (ՄԾՊ) ³	288,780,618	270,727,454
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր, %⁴	3.95%	4.30%
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	1,559,999	4,280,281
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը, հազ. Հատ	1,873,345	1,760,731
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS), ՀՀ դրամ	832.73	2,430.97
Սպրեդ, % ⁴ (ՏԵ)/(ՄԵԱ)-(ՏԾ)/(ՄԾՊ)	6.18%	5.63%

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում տեղի ունեցած էական դեպքերի նկարագիրը

Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝

-ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի 23.11.2022թ. որոշում (որոշում ՈՐԽ0102-22/01Լ) ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի 2006 թվականի հուլիսի 28-ի թիվ 27/5 որոշմամբ հաստատված Սերաստիա մասնաճյուղի կանոնադրության 1.13. կետը փոփոխել՝ շարադրելով հետևյալ

բովանդակությամբ. «1.13. ՀՀ, ք.Երևան, Սեբաստիա 141/1 շենք, թիվ 41ա տարածք և ՀՀ, ք. Երևան, Մալաթիա Սեբաստիայի փողոց 141/1 շենք, 72/1 տարածք:»:

- ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ Խորհրդի 01.09.2022թ. որոշում (որոշում ՈՐԽ0102-41/01Լ-Հ) ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահի 08.04.2022թ. որոշմամբ գրանցված ծրագրային ազդագրի հիման վրա 2022 թվականի սեպտեմբերի 08-ին թողարկել 3,000,000 (երեք միլիոն) ԱՄՆ դոլար ընդհանուր ծավալով, 25 (քսանհինգ) ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով, 120,000 (մեկ հարյուր քսան հազար) հատ դոլարային անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր՝ 27 (քսանյոթ) ամիս մարման ժամկետով, 4.25% (չորս ամբողջ քսանհինգ հարյուրերորդական տոկոս) տարեկան եկամտաբերությամբ, արժեկտրոնների եռամսյակային վճարումների պարբերականությամբ:

- ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ բաժնետոմսերի լրացուցիչ թողարկման արդյունքում կանոնադրական կապիտալի համալրման հետ կապված կանոնադրության մեջ կատարված փոփոխությունները 2022թ. դեկտեմբերի 27-ին գրանցվել են ՀՀ Կենտրոնական բանկում:

**Հիմնական ռիսկերի կամ անորոշությունների նկարագիրը,
որոնց հետ առնչվելու է թողարկողը հաջորդ հաշվետու
ժամանակաշրջանում**

Թողարկողին առնչվող ռիսկերը կապված են նրա ֆինանսատնտեսական գործունեության արդյունքներից և արտահայտվում են ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում ամբողջությամբ կամ մասամբ չկատարելու հանգամանքով: Բանկը մշտապես զարգացնում է իր ֆինանսատնտեսական վիճակին սպառնացող ռիսկերի կառավարման արդյունավետությունը և որպես հիմնական ռիսկեր դիտարկում՝ վարկային, իրացվելիության, շուկայական, գործառնական, տնտեսության վիճակի և օրենսդրության փոփոխություններով պայմանավորված ռիսկերը: Թողարկողի բնականոն գործունեությանը սպառնացող ռիսկեր կարող են առաջացնել նաև արտաքին գործոնները, որոնք թողարկողից անկախ են: Նման ռիսկերից գերծմնալու կամ հետևանքները նվազեցնելու նպատակով բանկը մշակում է գործունեության անընդհատության ապահովման և արտակարգ իրավիճակներում գործելու ընթացակարգեր:

Վարկային ռիսկը բանկի վարկառուների, փոխառուների և բանկի նկատմամբ պարտավորություններ ստանձնած անձանց կողմից պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և սահմանված չափով կամ մասամբ չկատարելու հավանականությունն է, ինչը կարող է վնաս հասցնել բանկի կապիտալին: Վարկային ռիսկի արդյունավետ կառավարումը բանկի կարևորագույն խնդիրներից է: Վարկային ռիսկերի արդյունավետ կառավարման նպատակով Բանկը կարևորում է վարկային պորտֆելի դիվերսիֆիկացիան, հսկողություն սահմանում տարբեր տեսակի կենտրոնացումների վրա, վարկավորելիս որպես ապահովվածություն նախապատվություն է տալիս վարկառուի վարկունակությանը և

վճարունակությանը, ինչի արդյունքում խնդրահարույց վարկերի տեսակարար կշիռը վարկային պորտֆելում բավականին փոքր է:

Իրացվելիության ռիսկ, երբ Բանկի ազատ դրամական միջոցները բավարար չեն ստանձնած պարտավորությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկը կարող է առաջանալ դրամական ներհոսքի կրճատման, ներգրավման աղբյուրների սահմանափակման, մակրոտնտեսական իրավիճակի փոփոխության, օրենսդրական փոփոխությունների, նորմատիվային դաշտի փոփոխությունների և այլ պատճառներով: Իրացվելիության ռիսկի հետևանքով Բանկի հնարավորություններն ակտիվներն արագ և շուկայական գնով իրացնելը կոժվարանա, հետևաբար նաև խնդիրներ կարող են առաջանալ պայմանագրային պարտավորությունները ժամանակին և ամբողջությամբ կատարելու: Իրացվելիության ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկում ներդրվել են սահմանաչափերի պահպանման և ամենօրյա կտրվածքով հսկողության իրականացման մեխանիզմներ: Բանկում իրականացվում են ընթացիկ, կարճաժամկետ և երկարաժամկետ իրացվելիության ռիսկի կառավարում, իրացվելիության ճեղքվածքի և բացասական ազդեցության սցենարային վերլուծություններ:

Ընդհանուր տնտեսության ռիսկեր, երբ ՀՀ մակրոտնտեսական իրավիճակի վատթարացումը կարող է բացասաբար ազդել բանկի գործունեության վրա, մասնավորապես կարող է ուղեկցվել Բանկի կողմից սպասվող եկամուտների նվազմամբ և շահույթի պլանային ցուցանիշի մակարդակի ապահովման դժվարություններով:

Օրենսդրական դաշտի փոփոխության ռիսկը, որի պատճառ կարող են հանդիսանալ օրենսդրության փոփոխությունները, որոնք կարող են ազդել ինչպես Բանկի գործունեության, այնպես էլ շուկայում տիրող իրավիճակի վրա: Բանկային գործունեությունը պետական կառավարման մարմինների կողմից լիցենզավորման և կարգավորման ենթակա գործունեություն է: Բանկային գործունեության լիցենզավորման և կարգավորման նպատակը ներդրողների և հաճախորդների իրավունքների պաշտպանությունն է, որն իրականացվում է տնտեսական գործունեության նորմատիվների և բանկային ռիսկերի կառավարման համակարգերի սահմանմամբ: Դա նշանակում է, որ հնարավոր են պետական կարգավորման հետ կապված փոփոխություններ, որոնք կարող են էապես ազդել Բանկի գործառնությունների վրա և անգամ բացասաբար ազդել ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Մրցակցային ռիսկ, որն առաջանում է ՀՀ բանկային ծառայությունների շուկայում անընդհատ սրվող մրցակցության պայմաններում, ինչն էլ իր ազդեցությունն է ունենում Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա, որի պատճառով Բանկը չի կարող երաշխավորել պլանավորված շահույթի ստացումը:

Կադրերի հոսունության ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է մրցունակ կադրերի աշխատանքից ազատման դեպքում Բանկի վնասներ կրելու հավանականությունը:

Գործառնական ռիսկը, որը կարող է ի հայտ գալ ներքին գործընթացների, համակարգերի խափանմամբ, մարդկային գործոնի կամ արտաքին գործոնների բացասական ազդեցության արդյունքում, ինչը կարող է կորուստ բերել բանկի կապիտալի և/կամ շահույթի վրա: Գործառնական ռիսկի հետևանքով կարող է վտանգվել նաև բանկի համբավը: Գործառնական

ռիսկերի գնահատման և մոնիտորինգի համար Բանկում գործում է ռիսկային պատահարների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքագրման համակարգ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ, որը ֆինանսական գործիքների տոկոսադրույքների փոփոխությունների արդյունքում արժեքի փոփոխության ռիսկն է, որն էլ իր հերթին կարող է ազդել Բանկի զուտ շահույթի վրա: Շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Նման տատանումները տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում կարող են ինչպես ավելացնել, այնպես էլ նվազեցնել տոկոսային մարժան, հանգեցնել վնասների: Բանկում տոկոսադրույքի կառավարման նպատակով կիրառվում են բազիսային, եկամտաբերության կորի փոփոխության և ժամկետային անհամապատասխանության ռիսկերի գծով վերլուծություններ:

Արտարժույթի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների հետևանքով ֆինանսական գործիքների արժեքի տատանման ռիսկը: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են կամ պակաս են նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորություններից:

Ելնելով ՀՀ-ում տնտեսական, քաղաքական զարգացումներից և հաշվի առնելով բանկային համակարգի զարգացման ներկա վիճակը, Բանկի զգուշավոր գործելակերպը, Բանկ-Հաճախորդ գործարար հարաբերությունների ներկայիս դրսևորումները, ինչպես նաև այն, որ ՀՀ կենտրոնական բանկը հստակ կանոնակարգել է և խիստ հսկողություն է իրականացնում բանկերի նկատմամբ՝ նշված ռիսկերի ի հայտ գալու հավանականությունը ձգտում է նվազագույնի:

Բանկի հեռագա հնարավոր զարգացման նկարագիրը հաջորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար

Բանկի հեռանկարային զարգացումը միտված է Բանկի ցուցանիշների աճի ապահովմանը, հաճախորդներին հասանելի, նորարարական, շուկայում մրցունակ ծառայությունների մատուցմանն ու հավատարիմ հաճախորդների շրջանակի, որակյալ կադրային ներուժի պահպանմանը, միջազգային գործընկերների հետ փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանը:

Բանկը նպատակադրել է ինչպես ինտենսիվ, այնպես էլ էքստենսիվ աճ իր հիմնական ցուցանիշների և բանկային ծառայությունների բոլոր ուղղությունների գծով՝ ՀՀ ֆինանսաբանկային շուկայում առաջարկելով միջազգային լավագույն բանկային լուծումների և հաճախորդների արագ փոփոխվող կարիքների վրա հիմնված ծառայություններ:

Հաշվետու տարին նորմատիվային դաշտի որոշ ասպեկտներով դրական ազդեցություն ունեցավ Բանկի վրա: Մասնավորապես Բանկը տարին փակեց զգալի բարձր կապիտալիզացիայի և իրացվելիության ցուցանիշների մակարդակով: Նշված բարձր ցուցանիշները հնարավորություն են ընձեռում բավականին ագրեսիվ ներդրումային քաղաքականություն որդեգրել առնվազն կարճաժամկետ հատվածում: Սակայն ներկայիս բավականին տուրբուլենտ ժամանակաշրջանում առկա են տնտեսական անկման կամ տնտեսական աճի տեմպերի զգալի նվազման ռիսկեր, որոնց

հնարավորինս անցնցում դիմակայելու նպատակով անհրաժեշտ կլինի պահպանել Բանկի որդեգրած քաղաքականությունից բարձր պաշտպանիչ բուֆերներ և՛ կապիտալիզացիայի և՛ իրացվելիության մասով: Այսինքն առկա են Բանկի կողմից որդեգրած ակտիվապասիվային քաղաքականությամբ սահմանված ցուցանիշների ընդունելի և արդյունավետ համարվող մակարդակից շեղումների ռիսկեր:

2022թ. ընթացքով զարգացած երկրների կողմից դրամավարկային կրճատողական քաղաքականության առկայությամբ և միջազգային շուկաներում միջոցների կտրուկ և սպասումներից ավելի վաղ թանկացման գործընթացներով: Բանկի կողմից միջազգային գործընկերներից միջոցների ներգրավումը իրականացավ գրեթե կրկնակի ավելի բարձր տոկոսադրույքներով, իսկ գործող լողացող տոկոսադրույքով վարկերի դրույքներն իրենց հերթին վերանայվեցին բարձրացման ուղղությամբ: Չնայած այն հանգամանքին, որ զարգացած երկրներում ձևավորված սպասումների համաձայն բարձր տոկոսադրույքների ժամանակաշրջանը կարող է արագ վերափոխվել տոկոսադրույքների նվազման ժամանակաշրջանի՝ զսպող դրամավարկային քաղաքականության երկար պահպանումը կարող է շարունակական բացասական ճնշում գործադրել զուտ տոկոսային մարժայի ցուցանիշի վրա:

Այսպիսով՝ Բանկն առաջիկա ժամանակահատվածում բանկային համակարգում մրցակցությանը դիմակայելու, իր կայուն ու վստահելի դիրքը պահպանելու և ֆինանսատնտեսական ցուցանիշների առաջանցիկ աճն ապահովելու նպատակով առանձնացրել է հետևյալ ռազմավարական ուղենիշները՝

- Գործունեության երեք ուղղությունների շարունակական զարգացում,
- Վարկային պորտֆելի կառավարման արդյունավետության բարձրացում,
- Միջոցների ներգրավման արդյունավետության բարձրացում,
- Մասնաճյուղային ցանցի արդյունավետ կառավարում,
- Կապիտալի ավելացում՝ ձևավորված զուտ շահույթի հաշվին,
- Սպասարկման որակի բարելավմանն ուղղված մշտական աշխատանքների իրականացում, հաճախորդների բավարարվածության մակարդակի բարձրացում,
- Վաճառքի և մարքեթինգի նորագույն գործիքների ներդրում և կիրառում,
- Անձնակազմի զարգացմանն ուղղված միջոցառումների իրականացում,
- Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքի և կառավարման համակարգերի արդյունավետության բարձրացում:

Հավելված 6.2
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի հունիսի 10-ի թիվ 205 -Ն որոշմամբ

ՄԻԶՐԱԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

Այլ համադրված ֆինանսական արդյունքների մասին (նս. թիվ 6 ր)

«31» դեկտեմբերի, 2022թ.

Աղաղակաճանկ ԲԲԸ Բ. Երևան, Փ. Բուզանդ 87

(բանկի սնվեմունք և գանձված վաճառք)

(նախորդ պատ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ընթացիկ միջանկյալ ծանոթագրության	Հաշվառու ծանոթագրության	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրված քննարկի միջանկյալ	Նախորդ ծանոթագրության
Այլ համադրված ֆինանսական արդյունք	(227,656)	(1,454,130)	92,427	(600,205)
Փոխադրված տարբերություններ պարտքյա գործառնությունների վերանայելիք	-	-	-	-
Վաճառքի համար մուտքի ֆինանսական ակտիվներ վերագրվածություններ	(227,656)	(1,454,130)	92,427	(600,205)
Դրամական հաշվի հեղանկում	-	-	-	-
Ոչ քննարկվող ակտիվների վերագրվածությունները օգտուներ	11,898	19,209	(59,009)	(1,847)
Փոխադրվածություններ սկիզբից պարտքյա կարգումների պահուստում	38,836	258,286	(16,305)	108,369
Այլ համադրված եկամուտ գծով շահաբաժնի	(176,922)	(1,176,635)	17,113	(493,683)
Այլ համադրված ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո	1,383,077	10,571,402	(2,873,449)	(447,940)
Համադրված ֆինանսական արդյունք				
Այլ թվում				
Մայր խաղանկարության բաժնեմաս				
Զվերանվարվող բաժնեմաս				

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Ֆինանսական վիճակի մասին (ձև թիվ 7)
«31» դեկտեմբերի 2022թ.
ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Նրևան, Բուզանդ 87
(բանկի ամփոփումայն և գումարի վայրը)

(նազար պլան)

	ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Ծանոթագրություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1	Ակտիվներ			
1.1	Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	13	98,745,024	45,322,640
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		-	-
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	28,725,051	14,660,897
1.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	-	-
1.5	Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	16	161,239,052	147,784,698
1.6	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	17	42,572,847	32,972,492
1.7	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	18	9,031,499	13,860,246
1.8	Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կառնադրական կապիտալում	19	-	-
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		1,805,494	1,884,816
1.10	Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	20	8,360,430	8,197,695
1.11	Հետաձգված հարկային ակտիվներ	3	1,214,988	816,184
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,797,712	2,202,478
1.13	Գույքի		-	362,602
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		353,492,097	268,064,748
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	98,180,803	95,354,459
2.2	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	192,885,142	116,343,060
2.3	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	5,487,084	12,998,487
2.4	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն	25	-	-
2.5	Վճարվելիք գումարներ	26	63,052	38,926
2.6	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	3	-	-
2.7	Պահուստներ	30	-	-
2.8	Այլ պարտավորություններ	27	8,556,831	5,551,192
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		305,172,912	230,286,124
3	Կապիտալ			
3.1	Կառնադրական կապիտալ	28	9,366,725	8,803,655
3.2	Էմիսիոն եկամուտ	29	10,263,687	8,031,745
3.3	Պահուստներ՝			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ	30	3,500,000	3,500,000
3.3.2	Վերագմահատման պահուստներ		(1,127,093)	(124,605)
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		26,315,866	17,567,829
	Մայր կազմակերպությանը պատկանող կապիտալ			
	Փոքրամասնության բաժնեմաս			
	Ընդամենը՝ կապիտալ		48,319,185	37,778,624
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		353,492,097	268,064,748

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.01.2023թ

Ընթացիկ տարվա միջամիջոց ժամանակացույցում (տարվա սկզբից անդադար) (II աղյուսակ)												
9. Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2022թ. (շտապետ)		8,803,655	-	8,803,655	8,031,745	3,500,000	-	(124,605)	-	17,567,829	37,778,624	37,778,624
9.1. Հաշվառված խաչվածում բյուջային տարբերությունների վարկադրամների ներկայումս սկսված և երբեք սկսված ճշգրտում		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. Արտադրված մնացորդ		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. Զանգվածային (սեփականություն) հատկությունների համախառն արժեքի փոփոխությունները (համախառն արժեքի փոփոխությունները)		563,070	-	563,070	2,231,942	-	-	-	-	-	2,795,012	2,795,012
11.1. Ներդրումներ կառավարման կառավարման և կառավարման կառավարման այլ առ		563,070	-	563,070	2,231,942	-	-	-	-	-	2,795,012	2,795,012
11.2. Մանրամասն կառավարման հիման վրա արժեքի փոփոխությունները (համախառն արժեքի փոփոխությունները)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Այլ համախառն արժեքի փոփոխությունները		-	-	-	-	-	-	(1,002,488)	-	11,748,037	10,745,549	10,745,549
13. Համախառն արժեքի փոփոխությունները		-	-	-	-	-	-	-	-	(3,000,000)	(3,000,000)	(3,000,000)
14. Մնացորդ կապիտալ տարրերի այլ ակտիվներ (նվազում), այլ թվեր		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14.1. Բյուջային տարրերի կապիտալ տարրերի գործընթացի զարգացման արժեքի փոփոխությունները (նվազում)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. Ներդրում չափեր, այլ թվեր		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.1. Մուտքային գործընթացի արժեքի փոփոխությունները		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.2. Գլխավոր արժեքի փոփոխությունները (նվազում)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.3. Ենթակառուցվածքի արժեքի փոփոխությունները		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.4. Հիմնական միջոցների և այլ նյութական ակտիվների վերականգնման արժեքի փոփոխությունները (նվազում)		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15.5. Մեծածախ կապիտալ տարրերի այլ ակտիվների մեղմում, այլ թվեր		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Մնացորդ միջամիջոց խաչվածում ժամանակացույցի վերջում 31 դեկտեմբերի 2022թ. (շտապետ)		9,366,725	-	9,366,725	10,263,687	3,500,000	-	(1,127,093)	-	26,315,866	48,319,185	48,319,185

Հիմնական վավերացման ամսաթիվ 12.01.2023թ.

Հավելված 9.1.

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի
2007 թվականի նոյեմբերի 10-ի թիվ 205 Ն որոշման

ՄԻՋԱՆԿՑԱԼ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ (ձև թիվ 9 ա)
(անուղղակի մեթոդ)
«31» դեկտեմբերի 2022թ.
ԱրարատԲանկ ԲԲԸ ք.Երևան, Բուզանո 87
(բանկի անվանումը և գտնվելու վայրը)

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	Նախնական ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
1	2	3
Շահույթ հարկումից առաջ	2,018,460	14,426,539
Գործառնական գործունեություն		
Հիմնական միջոցների ամորտիզացիա	902,550	965,216
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	447,669	583,634
Դործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	(4,792,654)	(48,042,716)
Դործառնական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	36,248,822	124,344,484
Գործառնական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	34,824,847	92,277,157
Ներդրումային գործունեություն		
Կապիտալ ծախսումներ	(185,975)	(697,872)
Ներդրումներ	(6,623,030)	(7,523,240)
Ներդրումային գործունեությանը վերագրելի այլ ակտիվների (աճ)/նվազում	-	-
Ներդրումային գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	(6,809,005)	(8,221,112)
Ֆինանսական գործունեություն		
Փոխառությունների և այլ վճարվելիք գումարների աճ/(նվազում)	1,432,667	(18,910,844)
Վճարված դիվիդենդներ	-	(3,000,000)
Բաժնետոմսերի վաճառք (հետգում)	-	2,795,012
Ֆինանսական գործունեությանը վերագրելի այլ պարտավորությունների աճ/(նվազում)	(56,317)	1
Ֆինանսական գործունեությունից ընդամենը ճշգրտումներ	1,376,350	(19,115,831)
Փոխարժեքի տատանումների ազդեցությունը	(4,039,270)	(10,237,912)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	50,288,486	104,991,281

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 12.01.2023թ.

Հավելված 1
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
2022 թվականի հունիսի 28-ի թիվ 112-Ն
 որոշման
Հավելված 3
Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի
2009 թվականի հունիսի 2-ի թիվ 166-Ն
 որոշման Հավելվածի
(եռամսյակային)

ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՀԱՇՎԵՏՎՈՐՅՈՒՆ
Հիմնական տնտեսական նորմատիվների վերաբերյալ

ԱրարատԲանկ ԲԲԸ
10/1/2022 թ-ից 31/12/22 թ.

(հազ. դրամ)

Նորմատիվներ	Փաստացի մեծություն	ՀՀ կենտրոնական բանկի սահմանած նորմատիվի թույլատրելի մեծությունը	Հաշվետու եռամսյակում խախտումների թիվը
1	2	3	4
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	9,366,725	1,000,000	խախտում առկա չէ
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	42,177,774	30,000,000	խախտում առկա չէ
Ն. Հիմնական կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.46%	min9%	խախտում առկա չէ
Ն. Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.01%	min12%	խախտում առկա չէ
Ն. Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	39.70%	min15%	խախտում առկա չէ
Ն. Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցալահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	98.46%	min60%	խախտում առկա չէ
Ն. Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	165.70%	min 100%	խախտում առկա չէ
Ն. (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	180.70%	min 100%	խախտում առկա չէ
Ն. (FX) Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և զուտ դրամական արտահոսքի միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	0.00%	min 100%	Չի հաշվարկվել
Ն. Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (բոլոր արժույթներով)	167.40%	min 100%	խախտում առկա չէ
Ն. (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (առաջին խմբում ներառվող նշանակալի արժույթների խմբի գծով)	166.20%	min 100%	խախտում առկա չէ
Ն. (FX) Բանկին հասանելի կայուն միջոցների և բանկին անհրաժեշտ կայուն միջոցների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը (յուրաքանչյուր երկրորդ խմբի նշանակալի արժույթի գծով)	0.00%	min 100%	Չի հաշվարկվել
Ն. Մեկ փոխառուի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	10.14%	max20%	խախտում առկա չէ
Ն. Խոշոր փոխառուների գծով ռիսկի առավելագույն չափը	102.80%	max500%	խախտում առկա չէ
Ն. Բանկի հետ կապված մեկ անձի գծով ռիսկի առավելագույն չափը	3.29%	max5%	խախտում առկա չէ
Ն. Բանկի հետ կապված բոլոր անձանց գծով ռիսկի առավելագույն չափը	15.46%	max20%	խախտում առկա չէ
Ն. պահանջի և գրավի արժեքի սահմանափակ հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից չեղումը (<< դրամով)	1.22%	max10%	խախտում առկա չէ
Ն. պահանջի և գրավի արժեքի սահմանափակ հարաբերակցության առավելագույն չափի նորմատիվից չեղումը (արտարժույթով)	1.69%	max5%	խախտում առկա չէ
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկում տեղաբաշխված պարտադրյալ պահուստների նվազագույն չափը	X		
<< դրամով.	X		
ԱՄՆ դոլարով.	X	min 4% min 6% << դրամով.	խախտում առկա չէ
Եվրոյով	X	min 12% Եվրոյով.	խախտում առկա չէ
	X	min 6% << դրամով.	խախտում առկա չէ
		min 12% ԱՄՆ դոլարով.	խախտում առկա չէ
Բոլոր արտարժույթների գծով դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը	2.58%	max10%	խախտում առկա չէ
Ըստ առանձին արտարժույթների յուրաքանչյուր արտարժույթի դիրքի և բանկի ընդհանուր կապիտալի միջև առավելագույն հարաբերակցությունը			
ԱՄՆ դոլարով	2.37%	max7%	խախտում առկա չէ
Եվրոյով.	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
Ռուսական ռուբլիով.	0.00%	max7%	խախտում առկա չէ
Այլ	0.20%	max7%	խախտում առկա չէ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (Ձև 5)

(հազ.դրամ)

01 հունվարի 2022թ.-ից մինչև 31 դեկտեմբերի 2022թ.

Ծանոթագրություն 1. Իրավական դաշտ

1.1 Գործունեության բնույթը և ընդհանուր տեղեկություններ

ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը հանդիսանում է 1991թ.-ին հիմնված "Հայկապ Բանկ" ՍՊԸ իրավահաջորդը: Բանկը գրանցվել է 20 սեպտեմբերի 1991թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N4 արտոնագրային համարով:

Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկը հանդիսանում է Հայաստանի Հանրապետությունում ֆիզիկական անձանց ավանդների հատուցում երաշխավորող պետական համակարգի, Հայաստանի բանկերի միության, ArCa, Master Card, Visa International, Diners Club քարտային վճարահաշվարկային համակարգերի անդամ:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը գտնվում է Երևանում, թվով 23 մասնաճյուղ գտնվում են Երևանում, ևս 29-ը՝ ՀՀ մարզերում և 1-ը՝ ԼՂՀ-ում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Բուզանդի 87շենք, 85 տարածք:

14.12.2016թ. Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել վերահսկողություն Հայկական զարգացման Բանկ ԲԲԸ-ի նկատմամբ, որի լիցենզիան հետ է կանչվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

2022թ.-ի չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմում էր 999 մարդ:

1.2. Գործարար միջավայր

Հայաստանում Հայաստանում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները, ինչպես նաև իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերի զարգացումը շարունակական բնույթ են կրում և Հայաստանի տնտեսության կայունությունը և զարգացումը մեծապես կախված է այս փոփոխություններից:

2020թ. անկումից հետո Հայաստանի տնտեսությունը թևակոխել է կայուն վերականգնման փուլ: Գործարար միջավայրի բարելավմանն ուղղված Կառավարության ջանքերը, ՓՄՁ-ների համար ֆինանսական հասանելիության ընդլայնումը, առաջնահերթ սոցիալական ծախսերի համար հնարավորությունների ստեղծումը, ինչպես նաև կապիտալի շուկայի զարգացման ընդլայնված գործողությունների ծրագիրը նույնպես կարող են Հայաստանի տնտեսության կայունության և զարգացման համար նպաստավոր պայմաններ ստեղծել:

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Այնուամենայնիվ, ապագա տնտեսական և քաղաքական իրավիճակը և վերջիններիս ազդեցությունը Բանկի գործունեության վրա կարող են տարբերվել Բանկի ղեկավարության ներկա սպասումներից:

Ծանոթագրություն 2. Հաշվետվությունների պատրաստման հիմունքները

2.1. Համապատասխանությունը

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Մեկնաբանությունների՝ հաստատված Ֆինանսական Հաշվետվությունների Մեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

Բանկը պատրաստում է իր հաշվետվությունները ՀՀ գործող օրենսդրության և հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների պահանջներին համապատասխան: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա, որոնք ճշգրտվել և վերադասակարգվել են ՖՀՄՍ-ին համապատասխանեցնելու նպատակով:

2.2. Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների համար: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով:

2.3. Գործառնական և ներկայացման արժույթ

Բանկի գործառնական արժույթն այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Բանկը: Բանկի գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Բանկի գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ, եթե այլ բան նշված չէ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

2.4. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և ներկայացման փոփոխություններ

Ընթացիկ տարում Բանկն առաջին անգամ կիրառել է որոշ ստանդարտներ և փոփոխություններ, որոնք կիրառելի են 2021թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո սկսվող ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել որևէ այլ ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն, որոնք ուժի մեջ են մտել, բայց դեռ կիրառելի չեն:

Ներքոհիշյալ նոր ստանդարտներն ու փոփոխությունները, որոնք առաջին անգամ կիրառվել են 2021թ., որևէ էական ազդեցություն չեն ունեցել Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: *(թողնել միայն բանկի համար կիրառելիները)*

- COVID-19-ի հետ կապված վարձակալության արտոնություններ 2021թ հունիսի 30-ից հետո (ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ),
- Ուղենշային տոկոսադրույքի բարեփոխում (փուլ 2) (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 16, ՀՀՄՍ 4 և ՀՀՄՍ 7 փոփոխություններ):

Բանկի կողմից դեռևս չկիրառվող ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների հաստատման օրվա դրությամբ լույս են տեսել մի շարք նոր ստանդարտներ, գործող ստանդարտների վերաբերյալ փոփոխություններ և մեկնաբանություններ, որոնք դեռևս ուժի մեջ չեն մտել: Բանկը վաղաժամկետ չի ընդունել այդ ստանդարտներից և մեկնաբանություններից որևէ մեկը:

Ղեկավարությունը կանխատեսում է, որ կիրառելի նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները կընդունվեն Բանկի կողմից՝ դրանց ուժի մեջ մտնելու օրվան հաջորդող առաջիկա ժամանակաշրջանում:

Ղեկավարության կանխատեսմամբ այս փոփոխությունները էական ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա և ներկայացված են ստորև: *:(թողնել միայն բանկի համար կիրառելիները)*

- ՖՀՄՍ 17, , Ապահովագրության պայմանագրեր
- Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17 Ապահովագրական պայմանագրերում (Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17-ում և ՀՀՄՍ 4-ում),
- Մուտքեր նախքան նախատեսված օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16 փոփոխություններ)
- Հղումներ հայեցակարգային հիմունքներին (ՖՀՄՍ 3 փոփոխություններ)
- Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսեր (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)

- 2018-2020թթ. *ՖՅՄՍ-ների տարեկան բարեփոխումներ-(ՖՅՄՍ 1, ՖՅՄՍ 9, ՀՀՄՍ 41, ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ):*
- *Պարտավորությունների դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ (ՀՀՄՍ 1 փոփոխություններ),*
- *Մեկ գործարքի հետ կապված ակտիվների և պարտավորությունների հետաձգված հարկ:*

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Բանկը կիրառում է ձեռքբերման մեթոդը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հաշվառման համար: Դուստր ընկերության վերահսկողության ձեռքբերման նպատակով Բանկի կողմից փոխանցված փոխհատուցումը հաշվարկվում է Բանկի կողմից թողարկված սեփական կապիտալի և պարտավորությունների, փոխանցված ակտիվների ձեռքբերման ամսաթվով հաշվառվող իրական արժեքով, որը ներառում է պայմանական հատուցման համաձայնությունից առաջացող որևէ ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը: Ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են որպես ծախս դրանց տեղի ունենալու պահին:

Ձեռքբերված ակտիվները և ստանձնած պարտավորությունները սովորաբար չափվում են ձեռքբերման ամսաթվով իրական արժեքով:

2.4.1. Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Եկամուտը ճանաչվում է այն դեպքում, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կհոսեն Բանկ և ստացված եկամուտը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ծախսը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ հավանական է, որ տնտեսական օգուտները կարտահոսեն Բանկից և ծախսը կարելի է արժանահավատորեն չափել: Ստորև ներկայացվող չափանիշները նույնպես պետք է հաշվի առնվեն մինչև եկամուտի ճանաչումը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները զեղչում է ճշգրիտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքը:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստը: Գնված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով ապագա դրամական միջոցների հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստը:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի հետ կապված ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր այն գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի բաղկացուցիչ մասը: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած կամ հանած սկզբնական գումարի և մարման գումարի տարբերության գծով կուտակված ամորտիզացիան՝ հաշվարկված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով, և ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով: Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքն իրենից

ներկայացնում է ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքը՝ նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստի գծով պահուստի մասով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամուտների և ծախսերի հաշվարկ

Տոկոսային եկամտի և ծախսերի հաշվարկում արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի (եթե ակտիվը արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույք ֆինանսական ակտիվի զուտ ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվը այլևս արժեզրկված չէ, ապա տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է համախառն հիմունքով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է՝ ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառելով ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամուտը չի հաշվարկվում համախառն հիմունքով, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը բարելավվում է:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման վերաբերյալ տեղեկատվությունը տես 4.5.6 ծանոթագրությունում:

Այլ տոկոսային եկամուտ

Այլ տոկոսային եկամտի հաշվարկում անվանական տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն արժեքի նկատմամբ գծային հիմունքով:

Կումիսիոն և այլ եկամուտներ և ծախսեր

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Վարձավճարները, այլ եկամուտները և ծախսերը հիմնականում ճանաչվում են հաշվեզրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում: Ներդրումային պորտֆելի, այլ կառավարչական և խորհրդատվական ծառայությունների գծով վճարները ճանաչվում են պայմանագրային պայմաններին համապատասխան: Ակտիվների կառավարման գծով վճարները ճանաչվում են ծառայությունների մատուցման ժամանակաշրջանում: Նույն սկզբունքն է կիրառվում կարողությունների կառավարման, ֆինանսական պլանավորման և ակտիվների պահպանման ծառայությունների դեպքում, որոնք ենթադրում են ծառայությունների մատուցման երկար ժամկետ:

Շահաբաժիններից եկամուտ

Եկամուտը ճանաչվում է, երբ Բանկի՝ վճարը ստանալու իրավունքը հաստատված է:

Ձուտ եկամուտ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից

Ձուտ առևտրային եկամուտը ներառում է առևտրային նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից իրացված և չիրացված եկամուտը և ծախսը, տոկոսները, շահաբաժինները:

2.4.2. Արտարժույթ

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը և ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը և վնասը ներկայացվում են շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Արտարժույթով արտահայտված դրամային արժեթղթերի (որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով ներդրումային արժեթղթեր դասակարգվող իրական արժեքում փոփոխությունները վերլուծվում են փոխարժեքային տարբերություններ միջև, որոնք առաջանում են արժեթղթերի ամորտիզացված գումարների փոփոխության և արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքի այլ փոփոխությունների արդյունքում: Ամորտիզացված գումարում փոփոխությունների հետ կապված

փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, իսկ հաշվեկշռային արժեքում այլ փոփոխությունները ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսեր, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից օգուտ կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հոդվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ բաժնային գործիքներ դասակարգված բաժնետոմսերինը, որոնց համար ընտրությունը կատարվել է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները ներկայացնելու տարբերակը, ընդգրկվում են կապիտալում՝ իրական արժեքի փոփոխությունների պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության զուտ եկամուտ կամ վնաս արտարժույթային գործառնություններից հոդվածի արտարժույթի առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ կամ վնաս տողում:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 դեկտեմբերի 2022թ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.57	485.91
ՀՀ դրամ/1 եվրո	420.06	539.21

2.4.3. Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները: Այն դեպքում, երբ ֆինանսական հաշվետվություններն արտոնված են ներկայացման համար մինչև համապատասխան հարկային հաշվետվությունների ներկայացնելը, ապա հարկվող շահույթը կամ վնասը հիմնված է մոտավոր թվերի վրա: Հարկային մարմինները կարող են ունենալ ավելի խիստ մոտեցում հարկային օրենսդրությունը մեկնաբանելիս և հարկային հաշվարկները ստուգելիս: Որպես արդյունք, հարկային մարմինները կարող են պահանջել լրացուցիչ հարկերի մուծում այն գործարքների գծով, որոնց համար նախկինում պահանջ չի ներկայացվել: Հետևաբար, կարող են առաջանալ նշանակալի լրացուցիչ հարկեր, տույժեր և տուգանքներ: Հարկային ստուգումը կարող է ներառել ստուգման տարվան անմիջապես նախորդող 3 օրացուցային տարիներ: Որոշ հանգամանքներում հարկային ստուգումը կարող է ներառել ավելի երկար ժամանակաշրջաններ:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գույքի ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն

հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ առաջանում են նաև այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են դուստր, ասոցիացված կամ համատեղ կազմակերպություններում ներդրումներից, բացի այն դեպքերից, երբ ժամանակավոր տարբերությունների իրացման ժամկետները կառավարվում են մայր կազմակերպության կողմից, և հավանական է, որ դրանք մոտ ապագայում չեն իրացվի:

ՀՀ-ում բանկերն իրենց գործունեության ընթացքում վճարում են նաև այլ հարկեր: Այդ հարկերը ներառված են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության ,Այլ ծախսերե հոդվածում:

Ֆինանսական գործիքներ

2.4.4. Ճանաչում և սկզբնական չափում

Բանկն սկզբնապես ճանաչում է վարկերը և փոխատվությունները, ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները դրանց ստեղծման օրվա դրությամբ: Բոլոր այլ ֆինանսական գործիքները (ներառյալ ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր գնումները և վաճառքները) ճանաչվում են գործարքի օրվա դրությամբ, որը Բանկի՝ գործիքի պայմանագրային կողմ դառնալու ամսաթիվն է:

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական չափումը տեղի է ունենում իրական արժեքով: Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են դրանց ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

2.4.5. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման դեպքում ֆինանսական ակտիվը ունի երեք հիմնական դասակարգում՝ ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող (FVOCI) և իրական արժեքով՝ շահույթի և վնասի միջոցով չափվող (FVTPL):

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե միաժամանակ բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող՝

- ակտիվը պահվում է բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակը պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումն է, և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույքները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմաններին և չի նախանշվում որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- այն պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է թե՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրումը և թե՛ ֆինանսական ակտիվի վաճառքը և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային դրույքները որոշակի ժամկետներում հանգեցնում են դրամական միջոցների հոսքերի, որոնք բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով տոկոսագումարների վճարումներն են:

Առևտրային նպատակներով չափվող բաժնային գործիքներում կատարվող ներդրումների սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելիորեն որոշել ներկայացնել իրական արժեքի հետագա

փոփոխություններն այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որը համապատասխանում է ամորտիզացված արժեքով կամ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվելու պահանջներին, որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող, եթե դա թույլ կտա վերացնել կամ էականորեն նվազեցնել հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը կառաջանար այլ պարագայում:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակում գնահատում է բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանզի այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է բիզնեսի կառավարման և ղեկավարությամբ տեղեկատվության տրամադրման եղանակը: Դիտարկվող տեղեկատվությունը ներառում է.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը ու նպատակները և այդ քաղաքականության գործնական կիրառությունը: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարությունը ուղղված է պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամուտ ստացմանը, տոկոսադրույքների որոշակի կառուցվածքի պահպանմանը, ֆինանսական ակտիվների գործողության ժամկետների համապատասխանեցմանն այն պարտավորությունների գործողության ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվները, կամ դրամական միջոցների իրացմանն ակտիվների վաճառքի միջոցով,
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի եկամտաբերությունը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը ներկայացվում Բանկի ղեկավարությանը.
- բիզնես մոդելի և դրա շրջանակում պահվող ֆինանսական ակտիվների արդյունավետության վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը,
- ինչպես են վարձատրվում ղեկավարները, օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը կախված է կառավարվող ակտիվների իրական արժեքից կամ պայմանագրային հավաքագրված դրամական միջոցների հոսքերից,
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և հետագա վաճառքների վերաբերյալ ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների գծով գործունեության մասին տեղեկատվությունը դիտարկվում է ոչ թե առանձին հիմունքով, այլ որպես ընդհանուր գնահատման մաս, թե ինչպես է Բանկը հասնում ֆինանսական ակտիվները կառավարելու համար սահմանված նպատակին և ինչպես են դրամական հոսքերը ձևավորվում:

Պայմանագրային դրամական հոսքերի բնութագրի գնահատում – միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ (SPPI test)

Այս գնահատման նպատակով մայր գումարե է սահմանվում ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսը կազմված է փողի ժամանակային արժեքի և պարտքային ռիսկի փոխհատուցումից, այլ ռիսկերի և ֆինանսական ակտիվի պահպանման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցումից (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկ և վարչական ծախսեր), ինչպես նաև շահույթի մարժայից: Գնահատելու համար՝ արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի վրա հաշվարկված տոկոսի վճարումներ են, Բանկը հաշվի է առնում գործիքի պայմանագրային պայմանները: Սա ներառում է նաև այն գնահատումը՝ արդյոք ֆինանսական ակտիվը ներառում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է փոխել պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետն այնպես, որ ֆինանսական ակտիվը չի բավարարի այդ պայմանը: Գնահատման ժամանակ Բանկը դիտարկում է.

- պայմանական դեպքեր, որոնք կարող են փոխել դրամական միջոցների հոսքերի գումարը և ժամկետը,
- լծակավորման առանձնահատկությունները,
- վաղաժամկետ մարման և երկարաձգման հնարավորությունը,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են որոշակի ակտիվների նկատմամբ Բանկի պահանջը (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի պահանջի իրավունքի ակտիվների պայմանավորվածություններ) և

- առանձնահատկությունները, որոնք փոխում են դրամի ժամանակային արժեքը, օրինակ, տոկոսադրույքների պարբերական վերանայումը:

Վերադասակարգումներ

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն ժամանակաշրջանի, երբ Բանկը փոխում է իր բիզնես մոդելը ֆինանսական ակտիվների կառավարման նպատակով: Ֆինանսական պարտավորությունները երբեք չեն վերադասակարգվում:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական պարտավորությունները որպես ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

2.4.6. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ այդ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը (տես նաև ծանոթագրություն 4.5.4) կամ երբ փոխանցում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի ստանալու իրավունքը այնպիսի գործարքով, որով ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները փոխանցվում են կամ երբ չեն փոխանցվում սեփականության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, և դա չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման դեպքում ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված ակտիվի մասի վրա տարածվող հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված փոխհատուցման գումարի տարբերությունը (ներառյալ ցանկացած նոր ակտիվ հանած ցանկացած նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակված օգուտը կամ վնասը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային բաժնային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված ցանկացած կուտակային օգուտ/վնաս չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում այդ արժեթղթերի ապաճանաչման դեպքում: Մասնակցությունն ապաճանաչման պայմաններին բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում, որն առաջանում է կամ պահպանվում է Բանկի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը գործարքներ է կնքում, որոնց համաձայն՝ փոխանցում է իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահում է փոխանցված ակտիվների կամ բոլոր, կամ գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի՝ որպես փոխառության տրամադրման և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Եթե ակտիվները վաճառվում են երրորդ կողմին համանման գնով հետգնման սվոպով, գործարքը հաշվառվում է որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարք, որը նման է վաճառքի և հետգնման գործարքներին, քանի որ Բանկը պահպանում է նմանատիպ ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը չի պահպանում և չի փոխանցում ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվը այնքանով, որքանով շարունակվում է իր ներգրավվածությունը ֆինանսական ակտիվի մեջ, որն այն չափն է, որով այն ենթարկված է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Որոշ գործարքներում Բանկը պահպանում է փոխանցված ֆինանսական ակտիվը վճարի դիմաց սպասարկելու պարտավորությունը: Փոխանցված ակտիվը ապաճանաչվում է, եթե բավարարում է ապաճանաչման չափանիշներին: Ակտիվը կամ պարտավորությունը ճանաչվում են սպասարկման պայմանագրով, եթե սպասարկման վճարը ավելին է (ակտիվ) կամ պակաս (պարտավորություն), քան սպասարկման դիմաց բավարար չափով հատուցումը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը երբ, նրա պայմանագրային պարտավորությունները չեն կատարվում կամ չեղյալ են համարվում, կամ ժամկետը լրանում է:

2.4.7. Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություն

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է՝ արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում: Եթե դրամական միջոցների հոսքերը էականորեն են տարբերվում, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի պայմանագրային իրավունքները համարվում են առոչինջ: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է (տես 4.5.3 ծանոթագրություն), իսկ նոր ֆինանսական ակտիվը ճանաչվում է իրական արժեքով:

Եթե փոփոխված ակտիվի ամորտիզացված արժեքով դրամական հոսքերը էականորեն չեն տարբերվում, ապա փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման: Այս դեպքում Բանկը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը և համախառն հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտման արդյունքում առաջացած գումարը ճանաչում է որպես փոփոխությունից օգուտ կամ վնաս շահույթում կամ վնասում: Եթե նմանատիպ փոփոխությունը կատարվում է վարկառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով (տես 4.5.6 ծանոթագրություն), ապա օգուտը կամ վնասը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Այլ դեպքերում՝ այն ներկայացվում է որպես տոկոսային եկամուտ:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկը ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերջինիս պայմանները փոփոխվել են և փոփոխված պարտավորության դրամական միջոցների հոսքերը, ըստ էության, տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմաններով հիմնավորված նոր ֆինանսական պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

2.4.8. Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը ֆինանսական հաշվետվություններում հաշվանցվում են և ներկայացվում են զուտ արժեքով, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն ներկայացնելու այն գուման սկզբունքով կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Եկամուտները և ծախսերը ներկայացվում են զուտ արժեքի հիման վրա, միայն երբ դա թույլատրվում է համաձայն ՀՖՄՍ-ների, կամ մի խումբ համանման գործարքներից բխող օգուտի և վնասի դեպքում, օրինակ՝ Բանկի առևտրային գործունեության ընթացքում:

2.4.9. Արժեզրկում

Բանկը կանխատեսումների հիման վրա գնահատում է ակնկալվող պարտքային կորուստները (ECL) հետևյալ ֆինանսական գործիքների նկատմամբ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով.

- ֆինանսական ակտիվներ, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ
- վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր
- վարկերի տրամադրման պարտավորվածություններ
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բաժնային ֆինանսական գործիքների համար արժեզրկում չի հաշվարկվում:

Բանկը չափում է կորուստների գծով պահուստները ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարի չափով, բացառությամբ ստորև նշված գործիքների, որոնց համար Բանկը պետք է հաշվարկի ֆինանսական գործիքի ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը այն գումարի չափով, որը հավասար է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին:

- հաշվետու ամսաթվի դրությամբ դեֆոլտի ցածր ռիսկով պարտքային ներդրումային արժեթղթեր,

- այլ ֆինանսական գործիքներ, որոնց գծով պարտքային ռիսկը սկզբնական ճանաչումից հետո էականորեն չի աճել:

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստների մի մասն են, որոնք պայմանավորված են հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում տեղի ունեցող դեֆոլտ առաջացնող իրադարձություններով:

Գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները ակնկալվող պարտքային կորուստներ են, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում դեֆոլտի բոլոր հնարավոր դեպքերի հետևանքով:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ե՛վ գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստները, և՛ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են կա՛մ անհատական, կա՛մ խմբային հիմունքներով՝ կախված ֆինանսական գործիքների հիմքում ընկած պորտֆելի բնույթից:

Բանկը մշակել է քաղաքականություն, որը թույլ է տալիս յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գնահատել՝ արդյոք ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի մնացած գործողության ժամկետի ընթացքում առաջացած դեֆոլտի ռիսկի փոփոխությունը: Ավելի մանրամասն բացատրվում է 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերոնշյալի հիման վրա՝ Բանկը դասակարգում է իր ֆինանսական գործիքները փուլ 1, փուլ 2 և փուլ 3, ինչպես նկարագրված է ստորև՝

- Փուլ 1 - երբ վարկերը ճանաչվում են առաջին անգամ, Բանկը ճանաչում է պահուստը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: Փուլ 1-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 2-ից:
- Փուլ 2 - երբ վարկը ստեղծման պահից ունեցել է պարտքային ռիսկի էական աճ, Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ: Փուլ 2-ում դասակարգված վարկերը նաև ներառում են մնացորդներ, որոնցում պարտքային ռիսկը բարելավվել է և վարկը վերադասակարգվել է փուլ 3-ից:
- Փուլ 3 – արժեզրկված վարկեր: Բանկը ձևավորում է գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները դեֆոլտի հավանականության, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի, դեֆոլտի ժամանակ վնասի զեղչված արդյունք են, որոնք սահմանվում են հետևյալ կերպ.

Դեֆոլտի հավանականություն (PD): Այն տվյալ ժամանակահատվածում դեֆոլտի հավանականության գնահատումն է: Դեֆոլտ կարող է տեղի ունենալ գնահատված ժամանակաշրջանի միայն որոշակի ժամանակահատվածում, եթե պարտականությունը նախկինում չի ապաճանաչվել և չարունակում է մնալ պորտֆելում:

Դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումար (EAD): Այն ներկայացնում է դեֆոլտի ապագա ամսաթվի դրությամբ ռիսկի ենթարկված գումարի չափի գնահատումը՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո ռիսկի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսագումարների մարումը՝ անկախ նրանից պայմանագրով նախատեսված է, թե ոչ, պարտավորության սպասվող օգտագոծումը և չկատարված վճարումների հաշվեգրված տոկոսները:

Վնասը դեֆոլտի ժամանակ (LGD): Այն արտահայտում է վնասի չափը, որը առաջանում է տվյալ ժամանակահատվածում վարկի դեֆոլտային կարգավիճակում: Այն հիմնված է պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն հույս ունի ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից առաջացած դրամական հոսքերը: Որպես կանոն, այն արտահայտվում է որպես դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարի (EAD) նկատմամբ տոկոսով:

Դեֆոլտի հավանականությունը, դեֆոլտի դեպքում ռիսկի տակ գտնվող գումարը և դեֆոլտի ժամանակ վնասը ավելի մանրամասն բացահայտվում են 38.1.2 ծանոթագրությունում:

Վերանայված ֆինանսական ակտիվներ

Եթե փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները վերանայվում կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը

փոխարինվում է նորով, ապա գնահատվում է ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչման անհրաժեշտությունը (տես՝ ծանոթ. 4.5.3), և ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են հետևյալ կերպ.

- եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի պակասորդի հաշվարկում,
- եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես ապաճանաչման պահին գոյություն ունեցող ակտիվի վերջնական դրամական հոսք: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական միջոցների պակասորդի հաշվարկում, որոնք ակնկալվող ապաճանաչման ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվ զեղչվում են գոյություն ունեցող ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով:

Արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները արժեզրկված են: Ֆինանսական ակտիվները համարվում են արժեզրկված, եթե տեղի են ունենում մեկ կամ ավելի իրադարձություններ, որոնք բացասաբար են անդրադառնում ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա: Ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վկայություններ են հանդիսանում ստորև նշված իրադարձությունների վերաբերյալ տվյալների առկայությունը.

- էմիտենտի կամ փոխառուի էական ֆինանսական դժվարություններ,
- պայմանագրային պայմանների խախտում, օրինակ՝ դեֆոլտ կամ վճարման ուշացում,
- վարկերի կամ փոխատվությունների պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Բանկն այլ պայմաններում չէր դիտարկի,
- փոխառուի հավանական սնանկացում կամ այլ ֆինանսական վերակազմավորման հավանականություն,
- ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով արժեթղթերի ակտիվ ֆինանսական շուկայի վերացում,

Փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների հետևանքով վերանայված վարկը սովորաբար դիտարկվում է որպես արժեզրկված, միայն եթե առկա չէ վկայություն, որ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր չստանալու ռիսկը էականորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման արժեզրկված լինելը գնահատելիս՝ Բանկը հաշվի է առնում հետևյալ գործոնները.

- վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությամբ,
- եկամտաբերության գնահատումը վարկանիշային գործակալությունների կողմից,
- երկրի կարողությունը մուտք գործել կապիտալ շուկաներ նոր պարտքի թողարկման համար:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացվում է հետևյալ կերպ.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ՝ որպես ակտիվների ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների (FVOCI) արժեզրկումից կորուստները չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այդ ակտիվների հաարժեքը հավասար է իրենց իրական արժեքին: Այնուամենայնիվ, արժեզրկումից կորուստները բացահայտվում և ճանաչվում են իրական արժեքի ճշգրտման պահուստում,
- վարկային պարտավորվածությունների և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի համար, որպես կանոն, պահուստի տեսքով,

- Վարկային պարտավորվածության չօգտագործված մասի գծով գործողության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման ժամանակ, Բանկը գնահատում է վարկային պարտավորվածությունների ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում պորտֆելի այն մասը, որը ակտնկալվում է օգտագործել: Ակնկալվող պարտքային կորուստները հետագայում հիմնվում են դրամական հոսքերի ակնկալվող պակասորդի ներկա արժեքի վրա, եթե վարկը օգտագործվել է: Ակնկալվող դրամական պակասորդները զեղչվում են վարկի ակնկալվող պարտքային կորուստների մոտավոր հաշվարկով:
- եթե ֆինանսական գործիքը ունի ինչպես օգտագործված, այնպես էլ չօգտագործված բաղադրիչ և Բանկը հնարավորություն չունի վարկերի տրամադրման պարտավորվածության ակնկալվող պարտքային կորուստները առանձնացնել օգտագործված բաղադրիչի ակնկալվող պարտքային կորուստներից, ապա Բանկը ներկայացնում է ակնկալվող պարտքային կորուստների համախմբված պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Համախմբված գումարը ներկայացվում է որպես օգտագործված բաղադրիչի ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքից նվազում: Օգտագործված բաղադրիչի համախառն գումարի նկատմամբ արժեզրկումից կորուստների ցանկացած գերազանցում ներկայացվում է պահուստի տեսքով:
- Յուրաքանչյուր երաշխավորության վերաբերյալ Բանկի պարտավորությունը չափվում է սկզբնապես ճանաչված գումարի առավելագույնով՝ համաձայն շահույթի կամ վնասի մասին հաշվետվությունում ճանաչված կուտակված ամորտիզացիան և ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստը: Կրճատումները զեղչվում են ռիսկով ճշգրտված տոկոսադրույքով, որը ենթակա է բացահայտման: Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերի հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստները ճանաչվում են պահուստների շրջանակում:

Դուրսգրում

Վարկերը և պարտքային գործիքները դուրս են գրվում (մասնակի կամ ամբողջական), եթե չկան դրանց վերադարձման իրական հեռանկարներ: Դա, որպես կանոն, այն դեպքն է, երբ Բանկը որոշում է, որ պարտապանը չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնք կարող են առաջացնել բավարար դրամական հոսքեր՝ դուրսգրման ենթակա գումարը մարելու համար: Այդ ակտիվի ինչպես ընդհանուր հաշվեկշռային արժեքը, այնպես էլ արժեզրկման պահուստը (եթե առկա են) ուղղակիորեն դուրս են գրվում: Դուրսգրումը իրենից ներկայացնում է ճանաչման մասնակի կամ ամբողջական դադարեցում: Սակայն դուրսգրված ֆինանսական ակտիվները դեռևս կարող են ենթարկվել պահանջների կատարման՝ Բանկի պարտքերի հավաքագրման ընթացակարգերի համապատասխան:

2.4.10. Դրամական միջոցներ

Դրամական միջոցները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից:

Դրամական միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

2.4.11. Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամկետայնության բացված ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով ավանդները, վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.12. Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորություններ

Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներ և պարտավորությունները իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով, կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու փաստացի ուղիների վերաբերյալ: Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնապես ճանաչվում են, ապա հետագայում չափվում իրական արժեքով

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում՝ շահույթում կամ վնասում ճանաչված գործարքային ծախսերով: Իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները ճանաչվում են որպես շահույթում կամ վնասում զուտ առևտրային եկամտի մի մաս:

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում, արտարժույթի և կապիտալի շուկաներում, Բանկը հանդես է գալիս որպես ածանցյալ գործիքներով պայմանագրերի կողմ, որոնք ներառում են ֆյուչերսներ, ֆորվարդներ, սվոպեր և օպցիոններ: Բոլոր ածանցյալ գործիքները դասակարգվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող և դրանց հաշվառումը իրականացվում է ֆինանսական գործիքների նախնական ճանաչման քաղաքականությունների համաձայն, այնուհետև դրանք վերաչափվում են իրական արժեքով: Իրական արժեքը որոշվում է շուկաներում գնանշումներով կամ այնպիսի մոդելների կիրառմամբ, որոնց հիմքում ընկած են շուկաների ընթացիկ վիճակների գնահատումները և բազային գործիքների պայմանագրային գները և այլ գործոններ: Դրական իրական արժեք ունեցող ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ, իսկ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքները՝ որպես պարտավորություն:

2.4.13. Վարկեր և փոխատվություններ

Վարկերը և փոխատվությունները ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապանին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության:

Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները: Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում: Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից: Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

2.4.14. Ներդրումային արժեթղթեր

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներդրումային արժեթղթերը ներառում են,

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով. դրանք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած ուղղակի գործարքների ծախսերը, իսկ հետագայում՝ դրանց ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթեր և
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող բաժնային ներդրումային արժեթղթեր:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերի գծով օգուտը և վնասը ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ներքոհիշյալ դեպքերի, երբ ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, նույն ձևով, ինչպես ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների դեպքում.

- տոկոսային եկամուտ՝ արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդի կիրառմամբ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստներ և վերադարձ
- արտարժույթի փոխարկումից օգուտ և վնաս

Երբ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային արժեթղթերը ապաճանաչվում է, նախկինում ակնկալվող պարտքային կորուստներում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ վնասը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթում կամ վնասում:

Բանկը կարող է ոչ առևտրային նպատակներով պահվող բաժնային գործիքներում որոշ ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունները ներկայացնել այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: Այսպիսի ընտրություն կայացվում է սկզբնական ճանաչման ժամանակ անհատական սկզբունքով և անշրջելի է:

Այսպիսի բաժնային գործիքների գծով օգուտ և վնասը երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթում կամ վնասում, իսկ արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, եթե դրանք հստակ չեն հանդիսանում ներդրումների մի մասի վերադարձ, որի դեպքում նրանք ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում: այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտը և վնասը ներդրումների օտարման դեպքում փոխանցվում են չբաշխված շահույթ:

2.4.15. Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործարքներ: Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր և ներկայացվում են որպես առանձին հաշվեկշիռային հոդված: Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում:

Հետվաճառքի պայմանով գնված արժեթղթերը (հակադարձ ռեպո) չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ տրամադրված գումարները հաշվառվում են որպես պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ: Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեզրկվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հակադարձ ռեպո պայմանագրով գնված ակտիվները վաճառվեն երրորդ կողմին, արժեթղթերի վերադարձի պարտավորությունը գրանցվում է որպես առևտրային պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

2.4.16. Որպես գրավ տրված և ստացված արժեթղթեր

Արժեթղթերով գործարքները հիմնականում ապահովվում են արժեթղթերով կամ կանխիկ դրամով: Արժեթղթերի փոխանցումը մյուս կողմին արտացոլվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, միայն եթե փոխանցվում են մալ ռիսկերը և օգուտները կապված սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ: Վճարված կամ որպես գրավ ստացված կանխիկը գրանցվում է որպես ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ձեռքբերված արժեթղթերը չեն ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում մինչև դրանց օտարումը երրորդ կողմին, որի դեպքում նշված արժեթղթերի վերադարձման գծով պարտավորությունը ճանաչվում է իրական արժեքով որպես առևտրական նպատակներով պարտավորություն, իսկ գնման և վաճառքի տարբերությունը հաշվառվում է շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվության, Ձուտ առևտրային եկամուտե հոդվածում:

2.4.17. Վարձակալություն

2019թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո կնքված ցանկացած նոր պայմանագրի դեպքում Բանկը դիտարկում է, թե արդյոք պայմանագիրը վարձակալական է, կամ պարունակում է վարձակալություն: Վարձակալությունը սահմանվում է որպես պայմանագիր կամ պայմանագրի մի մաս, որը փոխհատուցման դիմաց փոխանցում է ակտիվի (հիմքում ընկած ակտիվ) օգտագործման իրավունքը որոշակի ժամանակահատվածի համար: Այս սահմանումը կիրառելու համար Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը բավարարում է հետևյալ երեք հիմնական գնահատականներին.

- պայմանագիրը պարունակում է որոշակիացված ակտիվ, որը կամ հստակ սահմանված է պայմանագրում, կամ սահմանվում է անուղղակի վկայության հիման վրա՝ որոշակիացվելով այն պահին, երբ ակտիվը դառնում է հասանելի Բանկին,
- Բանկն իրավունք ունի ստանալու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումից, ըստ էության, բոլոր տնտեսական օգուտները օգտագործման ողջ ժամանակահատվածում՝ հաշվի առնելով նրա՝ պայմանագրի որոշակի շրջանակում իրավունքները,

- Բանկն իրավունք ունի օգտագործման ժամանակահատվածի ընթացքում ուղղորդելու որոշակիացված ակտիվի օգտագործումը: Բանկն իրավունք ունի ուղղորդել, թե ինչպես և ինչ նպատակով ակտիվն օգտագործել օգտագործման ժամանակաշրջանի ընթացքում:

Վարձակալության ճանաչում և չափում

Բանկը որպես վարձակալ

Վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ, Բանկը պետք է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչի օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը և վարձակալության գծով պարտավորությունը: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ձևավորվում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական չափումից, Բանկի կատարած ցանկացած սկզբնական ուղղակի ծախսերից, վարձակալության ժամկետի ավարտին ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ցանկացած ծախսի գնահատումից և նախքան վարձակալության մեկնարկի ամսաթիվը կատարված ցանկացած վարձակալական վճարներից (համաժ և ստացված ցանկացած խրախուսումները):

Բանկը հաշվարկում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը գծային հիմունքով վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի օգտակար ծառայության ավարտի ամսաթվից կամ վարձակալության ժամկետի ավարտի ամսաթվից ամենավաղը: Բանկը նաև գնահատում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը արժեզրկման համար, երբ այդպիսի ցուցանիշներ կան: Վարձակալված գույքի բարելավումները կապիտալիզացվում և մաշվում են գծային հիմունքով՝ որպես հիմք ընդունելով վարձակալության ժամկետից և վարձակալված գույքի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնը:

Մեկնարկի ամսաթվին Բանկը չափում է վարձակալության գծով պարտավորությունը այդ ամսաթվին դեռևս չվճարված վարձավճարների ներկա արժեքով՝ դրանք զեղչելով՝ կիրառելով վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքը, եթե այդ դրույքը կարելի է հեշտությամբ որոշել, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվող վարձավճարները պարունակում են հաստատուն վճարումներ (ներառյալ՝ ըստ էության հաստատուն վճարումներ), վարձակալության փոփոխուն վճարումներ, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, գումարներ, որոնք, ինչպես սպասվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և վճարումներից, որոնք առաջանում են օպցիոններից, որոնց իրագործման վերաբերյալ կա խելամիտ համոզումներ:

Սկզբնական չափումից հետո պարտավորությունը կնվազեցվի կատարված վճարումների և կմեծացվի տոկոսների չափով: Այն վերաչափվում է՝ արտացոլելու ցանկացած վերագնահատում կամ փոփոխություն, կամ եթե առկա են փոփոխություններ ըստ էության հաստատուն վճարումներում:

Երբ վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է, համապատասխան ճշգրտումը արտացոլվում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվում կամ շահույթում և վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը նվազեցվել է գրոյի:

Բանկը կարճաժամկետ վարձակալությունների և փոքրարժեք ակտիվների վարձակալությունների հաշվառման համար ընտրել է գործնական մոտեցումներ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն ճանաչելու փոխարեն, դրանց հետ կապված վճարումները վարձակալության ժամկետի ընթացքում ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում որպես ծախս՝ գծային հիմունքով:

Բանկը սահմանում է իր լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը՝ վերլուծելով փոխառությունները արտաքին տարբեր աղբյուրների հիման վրա և կատարում է որոշակի ճշգրտումներ՝ արտացոլելու վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվները ընդգրկվել են հիմնական միջոցների տողում, իսկ վարձակալության գծով պարտավորությունները՝ այլ պարտավորություններում:

2.4.18. Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ թանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնամշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ օգուտ/վնաս հոդվածում՝ այլ եկամուտներում կամ ծախսերում:

2.4.19. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հոդը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	20-30	5-3.33
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	3-8	33.33-12.5
Տրանսպորտային միջոցներ	5-8	20-12.5
Այլ հիմնական միջոցներ	5-8	20-12.5

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով:

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի Բանկ: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է գործառնական շահույթում:

2.4.20. Գուղվիլ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը սկզբնապես ճանաչվում է որպես փոխանցված հատուցման և ձեռքբերված որոշելի զուտ ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների տարբերություն:

Սկզբնական ճանաչումից հետո գուղվիլը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած արժեզրկումից կորուստները:

Գուղվիլը գնահատվում է արժեզրկման տեսանկյունից յուրաքանչյուր տարի կամ ավելի հաճախ, եթե ինչ-որ իրադարձություն կամ հանգամանքի փոփոխություն վկայում են հաշվեկշռային արժեքի արժեզրկման մասին: Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուղվիլը, արժեզրկման տեսանկյունից գնահատելու նպատակով, ձեռքբերման ամսաթվից սկսած բաշխվում է Բանկի դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերի միջև, որոնք, ակնկալվում է, որ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում կստանան օգուտներ՝ անկախ այն բանից, թե ձեռքբերված կազմակերպության այլ ակտիվներն ու պարտականությունները վերագրվում են այդ դրամաստեղծ միավորների կամ դրամաստեղծ միավորների խմբերին, թե ոչ: Յուրաքանչյուր դրամաստեղծ միավոր կամ դրամաստեղծ միավորների խումբ, որին վերաբերում է գուղվիլը, պետք է.

- իրենից ներկայացնի ներքին կառավարման նպատակով գուղվիլի վերլուծության տեսանկյունից Բանկի կազմում առավել ցածր մակարդակի վարչական միավոր,
- մինչև միավորումը չգերազանցի գործառնական սեզմենտի սահմանումը համաձայն ՖՀՄՍ 8-ի (*Գործառնական սեզմենտներ*):

Գուղվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբի) փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա: Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են, եթե դրամաստեղծ

միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է դրա փոխհատուցվող արժեքը: Գուդվիլի արժեզրկումից կորուստները հետագայում չեն հակադարձվում:

2.4.21. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն:

Առանձին ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում՝ 3-10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման առումով, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշներ: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ:

2.4.22. Բռնագանձված ակտիվներ

Որոշ դեպքերում, ակտիվները բռնագանձվում են վարկային պարտավորությունների չկատարման արդյունքում: Բռնագանձված ակտիվները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման զուտ արժեքից նվազագույնով:

2.4.23. Ներգրաված միջոցներ

Ներգրաված միջոցները, որոնք ներառում են ՀՀ կառավարության և կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրաված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Եկամուտները և ծախսերը գրանցվում են շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, ինչպես պարտավորությունների ապաճանաչման ժամանակ, այնպես էլ ամորտիզացիայի ընթացքում:

2.4.24. Ֆինանսական երաշխավորություններ և վարկային պարտավորվածություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերը այն պայմանագրերն են, որոնք պահանջում են, որ երաշխավորություն տրամադրողը փոխհատուցի երաշխավորությունը ստացողին կոնկրետ պարտապանի կողմից պարտքային գործիքի ժամկետներին համաձայն վճարումները ժամանակին չկատարելու պատճառով վերջինիս կողմից կրած վնասների դիմաց: Վարկային պարտավորվածությունները նախապես որոշված պայմաններով և ժամկետներով վարկեր տրամադրելու պարտավորվածություններն են:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով վարկ տրամադրելու պարտավորվածությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում, այս գործիքները չափվում են ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորուստի գծով պահուստի գումարի և սկզբնապես ճանաչված գումարի և համապատասխան դեպքերում, ՖՀՄՍ 15-ի համաձայն ճանաչված կուտակված եկամտի տարբերության առավելագույն գումարով:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով առաջացած պարտավորությունները ներառվում են պահուստներում:

2.4.25. Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Բանկը ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտավորության գումարը

հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել: Պահուստները ներառում են նաև ֆինանսական երաշխավորությունների և վարկային պարտավորվածությունների գծով պարտավորությունները, ինչպես ներկայացվում է 4.20 ծանոթագրությունում:

2.4.26. Սեփական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Նոր բաժնետոմսերի թողարկմանը, բացի կազմակերպությունների միավորման դեպքում թողարկվող բաժնետոմսերի, վերաբերող ուղղակի ծախսերը նվազեցվում են կապիտալի աճից: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Էմիսիոն եկամուտ

Էմիսիոն եկամուտը ներառում է բաժնետոմսերի թողարկումից ստացված ցանկացած հավելավճար: Գործարքի գծով ցանկացած ծախսում, որը կապված է բաժնետոմսերի թողարկման հետ նվազեցվում է էմիսիոն եկամուտից:

Չբաշխված շահույթ

Չբաշխված շահույթը ներառում է ընթացիկ և նախորդ ժամանակաշրջանների կուտակված շահույթը:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի պահուստ

Այս պահուստը արտացոլում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխությունները:

2.4.27. Հավատարմագրային գործառնություններ

Բանկն իրականացնում է հավատարմագրային գործառնություններ իր հաճախորդների համար: Բանկը նաև մատուցում է դեպոզիտարիոն ծառայություններ, ինչը ներառում է հաճախորդներին պատկանող արժեթղթերի դեպո հաշիվներով գործառնությունները: Բանկի կողմից կառավարվող ակտիվները, ինչպես նաև դրանցից ծագող պարտավորությունները չեն ներառվում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում: Բանկը կրում է հավատարմագրային գործառնությունների գծով գործառնական ռիսկը, իսկ նշված գործառնությունների վարկային և շուկայական ռիսկը կրում են հաճախորդները:

Հավատարմագրային գործառնություններից ստացված վարձավճարները արտացոլվում են կոմիսիոն և այլ տեսքով եկամուտներում:

2.4.28. Սեզմենտների ներկայացում

Գործառնական սեզմենտը հանդիսանում է Բանկի բիզնես գործառնությունների բաղկացուցիչ մասը, որոնցից այն կարող է վաստակել եկամուտ և կատարել ծախսեր, ներառյալ Բանկի այլ որևէ բաղկացուցիչ մասի հետ կապված գործառնություններից եկամուտներն ու ծախսերը: Գործառնական սեզմենտները որոշելիս Բանկի ղեկավարությունը տարանջատում է Բանկի այն կոմպոնենտները, որոնք ներառված են ծառայությունների մատուցման մեջ (բիզնես սեզմենտ) և որի համար առկա է ֆինանսական տեղեկատվություն: Բոլոր գործառնական սեզմենտների գործառնական արդյունքները պարբերաբար վերանայվում են խմբի գլխավոր գործադիր տնօրենի կողմից՝ սեզմենտին միջոցներ հատկացնելու որոշում կայացնելու համար և գնահատելու դրա կատարումը: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների շրջանակներում Բանկի աշխարհագրական

սեգմենտները ներկայացված են հիմնվելով գործընկերների գտնվելու վայրի վրա՝ հիմնվելով ավելի շուտ տնտեսական ռիսկի, քան իրավաբանական ռիսկի վրա:

2.4.29. Կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ և դատողություններ

ՖՅՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը պահանջում է, որ Բանկի ղեկավարությունը կատարի կարևորագույն հաշվապահական գնահատումներ, դատողություններ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն են թողնում ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացվող գումարների, ինչպես նաև հաշվետու ժամանակաշրջանի եկամուտների և ծախսերի վրա: Գնահատումները և դրանց հետ կապված ենթադրությունները, հիմնվելով պատմական փորձի և այլ գործոնների վրա, որոնք հիմնավորված են տվյալ պայմաններում, հիմք են հանդիսանում դատողություններ անելու այն ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վերաբերյալ, որոնց արժեքը հնարավոր չէ որոշել այլ վստահելի աղբյուրներից: Ամեն դեպքում, չնայած գնահատումները հիմնվում են ղեկավարության կողմից ընթացիկ իրադարձությունների լավագույն պատկերացումների վրա, փաստացի արդյունքները վերջին հաշվով կարող են տարբերվել կատարված գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում

Բանկը գնահատում է այն բիզնես մոդելը, որի ընթացքում ակտիվները պահվում են և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները բացառապես մայր գումարի և չմարված մայր գումարի տոկոսագումարների վճարումներն են (տես 4.5.2 Ժանոթագրությունը):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկմանը վերաբորող չափանիշների սահմանում

Բանկը սահմանում է չափանիշներ որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրությունը և հաստատումը:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Իրական արժեքի չափումը

Ֆինանսական գործիքների (երբ ակտիվ շուկայի գնանշումներ չկան) և ոչ ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքը սահմանելու համար ղեկավարությունը օգտագործում է գնահատման տեխնիկան: Սա ներառում է զարգացող գնահատումները և ենթադրությունները համապատասխան նրան, թե շուկայի մասնակիցները ինչպես կգնահատեն գործիքները: Ղեկավարությունը իր ենթադրություններում որքան հնարավոր է հիմնվում է դիտարկվող տվյալների վրա, սակայն դրանք միշտ չէ, որ հասանելի են: Այդ դեպքում, ղեկավարությունը օգտագործում է իր ունեցած ամենալավ տեղեկատվությունը: Գնահատված իրական արժեքը կարող է տարբերվել փաստացի արժեքից, որը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ կարող է հասանելի լինել անհատական գործարքների դեպքում (տես՝ Ժանոթագրություն 35):

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը դատողության արդյունք է՝ հիմնված նման ակտիվի հետ կապված փորձի վրա: Ապագա տնտեսական օգուտները մարմնավորվում են ակտիվներում և սպառվում հիմնականում օգտագործմանը զուգընթաց: Այնուամենայնիվ, այնպիսի գործոնները, ինչպիսիք են գործառնական, տեխնիկական կամ առևտրային մաշվածությունները, հաճախ հանգեցնում են ակտիվի տնտեսական օգուտների նվազեցմանը: Ղեկավարությունը մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետը գնահատում է ակտիվի ընթացիկ տեխնիկական վիճակին համապատասխան և ըստ

այն գնահատված ժամանակաշրջանի, որի ընթացքում Բանկը կանխատեսում է ստանալ օգուտներ: Մնացորդային օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատման համար հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոններն. ակտիվների կանխատեսվող օգտագործումը, գործառնական գործոններից և պահպանման ծրագրից կախված՝ մաշվածությունը և շուկայական պայմանների փոփոխություններից առաջացող տեխնիկական և առևտրային մաշվածությունը:

Վարձակալության երկարաձգման հնարավորություններ

Երբ Բանկն ունի վարձակալության երկարաձգման հնարավորություն, դեկավարությունը օգտագործում է իր դատողությունը՝ որոշելու այդ հնարավորության ողջամտորեն կիրառումը: Ղեկավարությունը հաշվի է առնում բոլոր փաստերն ու հանգամանքները՝ ներառյալ իրենց նախկին փորձը և ակտիվը փոխելու դեպքում առաջացած ցանկացած ծախս, եթե երկարաձգման հնարավորությունը չի կիրառվում վարձակալության ժամկետը որոշելու համար:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Բանկը գնահատում է, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկը էականորեն է աճել սկզբնական ճանաչումից հետո և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման գործընթացում ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը (տես՝ ծանոթագրություն 38), ինչպես նաև վերականգնվող դրամական միջոցների հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող հիմնական ենթադրությունները (տես՝ ծանոթագրություն 4.5.6):

Հարկային օրենսդրություն

ՀՀ հարկային օրենսդրությունը ենթակա է տարակարծիք մեկնաբանությունների: Տես՝ 33 ծանոթագրությունը:

Գուդվիլի արժեզրկում

Բանկը գնահատում է գուդվիլը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար՝ պարզելու համար, թե արդյոք առկա են արժեզրկման օբյեկտիվ հայտանիշներ: Գուդվիլի արժեզրկումը գնահատվում է դրամաստեղծ միավորների փոխհատուցվող արժեքի հիման վրա:

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում

Գուդվիլ ձեռք բերումից

Միացման պայմանագրի համաձայն Բանկը 2017թ. ձեռք է բերել Հայկական զարգացման Բանկե ՓԲԸ-ի 100% բաժնետոմսերը և վերահսկողություն, որի լիցենզիան ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից հետ է կանչվել: Ձեռքբերման արդյուքնում ճանաչվել է գուդվիլ:

Հազար ՀՀ դրամ

Փոխանցված հատուցում	15,129,999
Որոշելի զուտ ակտիվների իրական արժեք	<u>10,725,662</u>
Գուդվիլ	4,404,337
Գուդվիլի արժեզրկում	<u>(880,871)</u>
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2017թ. դրությամբ	3,523,466
Գուդվիլի արժեզրկում	<u>(2,510,864)</u>
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2018թ. դրությամբ	1,012,602
Գուդվիլի արժեզրկում	<u>(350,000)</u>
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2019թ. դրությամբ	662,602
Գուդվիլի արժեզրկում	<u>(300,000)</u>
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	362,602
Գուդվիլի արժեզրկում	<u>(362,602)</u>
Գուդվիլի մնացորդ արժեզրկումից հետո 31 դեկտեմբերի 2020թ. դրությամբ	0

**Ծանոթագրություն 3 Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Տոկոսային եկամուտ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	618,479	160,614
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերից և փոխառություններից	18,009,071	15,072,281
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	4,155,712	3,257,321
Տոկոսային եկամուտ "Ռեպո" պայմանագրերից	516,289	511,280
Այլ տոկոսային եկամուտ	62,625	7,950
Ընդամենը	23,362,176	19,009,446

Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	4,899,326	4,575,599
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	4,975,710	3,893,726
Տոկոսային ծախսեր բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի դիմաց	357,069	790,271
Տոկոսային ծախսեր "Ռեպո" պայմանագրերի դիմաց	1,097,848	1,085,059
Այլ տոկոսային ծախսեր	327,495	305,009
Ընդամենը	11,657,448	10,649,664

Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	11,704,728	8,359,782

**Ծանոթագրություն 4 Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ
և ծախսեր
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ**

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Դրամարկղային գործառնություններից	1,023,788	238,307
Հաշվարկային ծառայություններից	1,030,232	1,041,511
Երաշխիքներից, հոծարագերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	46,205	26,773
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	899,152	63,966
Վճարային քարտերի սպասարկումից	1,474,458	907,415
Լոնբարդային վարկերի տրամադրումից եկամուտ	-	-
Այլ կոմիսիոն վճարներ	-	-
Ընդամենը	4,473,835	2,277,972

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	477,450	83,028
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	992,805	853,400
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով, հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով վճարներ	48,543	70,411
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	53,946	52,193
Այլ կոմիսիոն վճարներ	78,991	31,899
Ընդամենը	1,651,735	1,090,931

Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	2,822,100	1,187,041

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Եկամուտ շահաբաժիններից	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 5 Ձուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումներ

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	(60)	-
բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աժանցյալներից	(60)	-
Շահութ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	139,687	(27,937)
բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	-	-
աժանցյալներից	139,687	(27,937)
Ընդամենը	139,627	(27,937)

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներից զուտ եկամուտ

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առջ ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝	43,409	14,485
բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	43,409	14,485

ածանցյալներից	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	281	53,832
բաժնետոմսերից	-	-
պարտքային արժեթղթերից	281	53,832
ածանցյալներից	-	-
Ընդամենը	43,690	68,317

Արտարժույթային գործառնություններից

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	9,414,566	1,559,619
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(494,270)	(10,068)
Ընդամենը	8,920,296	1,549,551

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներից և հուշադրամներից

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	44,207	40,628
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	7,730	5,815
Ընդամենը	51,937	46,443

Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	9,155,550	1,636,374

Ծանոթագրություն 6 "Այլ գործառնական եկամուտներ"

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	512,191	333,394
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	557,240	409,958
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից և արժեզրկման հակադարձումից զուտ եկամուտներ	-	-
Այլ եկամուտներ	89,165	60,653
Ընդամենը	1,158,596	804,005

Ծանոթագրություն 7 "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստի

կատարված զուտ մասհանումներ"

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Սկզբնական մնացորդ	23,449	9,416
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	348,810	16,082
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(351,461)	(4,707)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(2,651)	11,375
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	30,880	2,658
Վերջնական մնացորդ	51,678	23,449

Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Սկզբնական մնացորդ	112,034	112,679
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	(29,812)	49,967
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(21,481)	(35,349)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	(51,293)	14,618
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	(3,572)	(15,263)
Վերջնական մնացորդ	57,169	112,034

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառվածությունների գծով	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Սկզբնական մնացորդ	3,168,462	5,228,822
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	7,017,258	9,082,732
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(6,190,668)	(6,360,732)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	826,590	2,722,000
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	288,952	(4,514,026)
Պահուստի օգտագործում	(417,358)	(268,334)
Վերջնական մնացորդ	3,866,646	3,168,462

Ներդրումների գծով	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Սկզբնական մնացորդ	45,865	658,288
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	26,597	(6,597)
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(7,387)	(26,005)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	19,210	(32,602)

Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	(53,532)	(579,821)
Վերջնական մնացորդ	11,543	45,865

Այլ ակտիվների գծով	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Սկզբնական մնացորդ	17,566	17,077
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	1,450,485	837,966
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(1,421,313)	(843,831)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	29,172	(5,865)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	3,473	-
Պահուստի օգտագործում	(29,799)	6,354
Վերջնական մնացորդ	20,412	17,566

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Սկզբնական մնացորդ	4,347	27,887
Պահուստին կատարված մասնահանումներ	345,369	489,733
Պահուստին կատարված մասնահանումների վերադարձ	(333,813)	(513,273)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ	11,556	(23,540)
Նախկինում հաշվեկշռից դուրս գրված գումարների վերադարձ	-	-
Պահուստի օգտագործում	-	-
Վերջնական մնացորդ	15,903	4,347

Ընդամենը զուտ մասհանումներ պահուստներին	832,584	2,685,986

Ծանոթագրություն 8 Ընդհանուր վարչական ծախսեր

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	5,202,425	4,152,632
Ծախսեր սոցիալական ապահովության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	-	-
Վերապատրաստման և ուսուցման գծով ծախսեր	3,492	216
Գործուղման ծախսեր	21,550	11,046
Ապահովագրության ծախսեր	129,547	92,452
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	291,664	264,414
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և	379,620	397,098

անվտանգության գծով ծախսեր		
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	79,335	45,422
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	191,589	116,706
Տրանսպորտային ծախսեր	30,981	26,190
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	238,609	226,627
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	93,995	74,758
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր	34,695	22,563
Այլ վարչական ծախսեր	203,967	214,888
Ընդամենը	6,901,469	5,645,012

* 2022թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 999 և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 427.22 հազ.դրամ:

* 2021թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակը կազմել է 1014, և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձը՝ 334.16 հազ.դրամ:

Ծանոթագրություն 9 Այլ գործառնական ծախսեր

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	78,514	48,537
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	108,600	119,997
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	38,015	18,087
Ֆակտորինգի գծով ծախսեր	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	1,548,850	1,478,499
Կորուստներ նյութական ակտիվների արժեզրկումից	-	-
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	261,388	160,012
Այլ ծախսեր*	645,015	1,848,868
Ընդամենը	2,680,382	3,674,000

Ծանոթագրություն 10 Վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից	-	-
Համատեղ վերահսկվող միավորումներում ներդրումներից	-	-
Դուստր բանկերում ներդրումներից	-	-
Այլ դուստր ընկերություններում ներդրումներից	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11 Շահութահարկի գծով ծախս

	01.01.2022- 31.12.2022	01.01.2021- 31.12.2021
Ընթացիկ շահութահարկի գծով ծախս	2,776,647	418,000

Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ընթացիկ հարկի ճշգրտումները	-	-
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(98,145)	(481,539)
Ընդամենը	2,678,502	(63,539)

	01.01.2022-31.12.2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	01.01.2021- 31.12.2021	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթը մինչև հարկումը	14,426,539	-	45,743	-
Շահութահարկ՝ դրույթաչափով	2,596,777	18	8,234	18
Հարկման նպատակով եկամուտների և ծախսերի ճշգրտումներ ոչ ժամանակավոր տարբերությունների գծով	-	-	-	-
Զիարկվող եկամուտներ	-	-	-	-
Զնվազեցվող ծախսեր	(87,577)	-	(766)	-
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-	-	-	-
Շահութահարկի գծով ծախս	169,302	-	(71,007)	-
Ընդամենը	2,678,502	-	(63,539)	-

	Մնացորդը 31.12.2021թ. դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	Մնացորդը 31.12.2022թ. դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	1,539,871	(729,543)	589,602	1,399,930
Շահութակմասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով		-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	201,019	(33,632)	589,602	756,989
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	16,663	(14,585)		2,078
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	1,321,407	(726,978)		594,429
Ստեղծված պահուստների գծով	-	-	-	-
Այլ պարտավորությունների գծով	782	45,652		46,434
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	723,687	(538,745)	-	184,942
Շահութակմասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթերի գծով	78,674	(38,638)	-	40,036
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող արժեթղթերի գծով	12,100	(7,397)		4,703
Հիմնական միջոցների գծով	-	-	-	-
Այլ ակտիվների գծով	600,737	(494,810)		105,927
Այլ պարտավորությունների գծով	32,176	2,100		34,276
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	816,184	(190,798)	589,602	1,214,988

Ծանոթագրություն 12 Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	11,748,037	45,743
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով		
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	11,748,037	45,743
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	6.27	0.03

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	01.01.2022-31.12.2022	01.01.2021-31.12.2021
Հաշվետու ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ հարկումից հետո	10,571,402	(447,940)
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահաբաժիններ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	-	-
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի զուտ շահույթ (վնաս)	10,571,402	(447,940)
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,873,345	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող համապարփակ ֆինանսական արդյունք	5.64	(0.25)

Ծանոթագրություն 13

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	31.12.2022	31.12.2021
Կանխիկ դրամական միջոցներ	15,275,472	6,853,501
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,543,480	2,958,057
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	79,867,329	34,700,392
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	1,080,000	827,000
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(21,257)	(16,310)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	98,745,024	45,322,640

*31.12.22թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 33 762 030 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.21թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում թղթակցային հաշվի մնացորդը ներառում է Բանկի կողմից ներգրավված միջոցների դիմաց պարտադիր պահուստավորման ենթակա գումարը, որը կազմում է 26 129 626 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.22թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 1 080 000 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.21թ. դրությամբ Բանկի ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցները հանդիսանում են Արքա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների երաշխիքային ավանդ և կազմում են 827 000 հազ.ՀՀ դրամ:
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում/վերջում

	01.01.2021	31.12.2022	01.01.2021	31.12.2021
Կանխիկ դրամական միջոցներ	6,853,501	15,275,472	6,004,754	6,853,501
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	2,958,057	2,543,480	3,179,509	2,958,057
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	34,700,392	79,867,329	16,282,018	34,700,392
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	827,000	1,080,000	745,500	827,000
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ բանկերում	12,000	-	50,009	12,000
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	4,204,885	7,304,999	5,947,440	4,204,885
Դրամական միջոցների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(16,788)	(27,480)	(9,416)	(16,788)
Ընդամենը	49,539,047	106,043,800	32,199,814	49,539,047

Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ և հուշադրամներ

	31.12.2022	31.12.2021
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ծուլակտորներ	-	-
Հուշադրամներ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 14 Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2022	31.12.2021
ՀՀ բանկերում	-	12,000
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում	5,352,250	3,699,793
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում	1,952,750	597,592
Հաշվեցրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	7,305,000	4,309,385
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ	-	-
ՀՀ ԿԲ-ում՝	-	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- այլ	-	-
ՀՀ բանկերում՝	431,088	503,665
- վարկեր և ավանդներ	118,055	288,050
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
- այլ*	313,033	215,615
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում՝	8,817,868	265,953
- վարկեր և ավանդներ	8,817,868	263,220
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-

- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
- այլ*	-	2,733
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում՝	15,314	-
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
- այլ	15,314	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	4,597	4,804
Ընդամենը	9,268,867	774,422
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(30,421)	(7,139)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	16,543,446	5,076,668

Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ		
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝	11,457,165	8,859,847
- վարկեր և ավանդներ	2,543,738	2,212,226
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	7,866,538	6,588,250
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
- այլ	1,046,889	59,371
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝	266,007	282,480
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
- այլ	266,007	282,480
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում	496,761	535,882
- վարկեր և ավանդներ	-	-
- ֆակտորինգ	-	-
- ֆինանսական վարձակալություն	-	-
- ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր	-	-
- ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
այլ*	496,761	535,882
Հաշվեգրված տոկոսներ	18,841	16,965
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,238,774	9,695,174
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ	(57,169)	(110,945)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	12,181,605	9,584,229
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	28,725,051	14,660,897

*31.12.22թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 313 033 հազ.ՀՀ դրամ:

*31.12.21թ. դրությամբ այլ պահանջներ ՀՀ բանկերի նկատմամբ տողում արտացոլվել են բանկոմատներով կատարված գործարքների գծով այլ բանկերից ստացվելիք 203 844 հազ.ՀՀ դրամ:

**31.12.22թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 67 748.5 հազ.ՀՀ դրամ (165,9 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 199 562 6 հազ.ՀՀ դրամ (507.0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

**31.12.21թ. դրությամբ դեպոնացված է Ֆինանսական կազմակերպությունում 79 637.2 հազ.ՀՀ դրամ (165,8 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Մաստեր քարտ, 201 667,3 հազ.ՀՀ դրամ (420,0 հազ ԱՄՆ դոլար) գումար Վիզա քարտ համակարգով գործարքներ իրականացնելու համար:

Ծանոթագրություն 16

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխատվություններ	31.12.2022	31.12.2021
Վարկեր, այդ թվում՝	115,109,038	118,877,557
ՀՀ Կառավարությանը	-	-
տեղական ինքնակառավարման մարմիններին		
հիպոթեքային	26,371,641	22,857,457
Օվերդրաֆտ	23,249,297	3,991,385
Վարկային քարտեր	25,632,504	26,733,722
Ֆակտորինգ	-	-
Ֆինանսական լիզինգ	5,743	26,374
Հետգնման պայմանագրեր	-	-
Ակրեդիտիվներ և բանկային երաշխիքներ	-	-
Այլ	-	-
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ և ստացվելիք վճարներ	1,109,116	1,322,558
Ընդամենը վարկեր	165,105,698	150,951,596
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,866,646)	(3,166,898)
Ընդամենը գուտ վարկեր	161,239,052	147,784,698

31.12.22. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 37 586 463 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 241 հատ վարկ:

31.12.21. դրությամբ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված, ինչպես նաև Բանկի և վերջիններիս հետ համատեղ ծրագրերի միջոցներով տեղաբաշխվել է 39 610 566 հազ. ՀՀ դրամ գումարի 1 560 հատ վարկ:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31.12.2022		31.12.2021	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Բանկեր	8,935,924	5	551,270	2
Ֆինանսական կազմակերպություններ	10,410,276	94	8,800,476	66
Պետական ձեռնարկություններ	3,797	1	6,386	2
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	73,494,082	1,257	67,622,902	1,326
խոշոր ձեռնարկություններ	24,371,729	112	12,346,663	153
փոքր և միջին ձեռնարկություններ*	49,122,353	1,145	55,276,239	1,173
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	78,007,151	36,918	72,040,661	40,154

սպառողական վարկեր	21,654,446	22,484	17,866,159	25,458
հիփոթեքային վարկեր	26,371,641	1,747	22,857,457	1,586
վարկային քարտեր	25,426,498	10,974	26,636,858	11,025
այլ վարկեր	4,554,566	1,713	4,680,187	2,085
Անհատ ձեռնարկատերեր	12,491,552	1,129	9,959,089	981
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,132,554	-	1,344,327	-
Ընդամենը	184,475,336	39,404	160,325,111	42,531
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(3,866,646)	-	(3,277,760)	-
Ընդամենը զուտ վարկեր	180,608,690	39,404	157,047,351	42,531

31.12.2022թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 28 421 980 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 15.52%-ը և նորմատիվային կապիտալի 6.39%-ը:

31.12.2021թ. դրությամբ բանկի խոշոր փոխառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձանց տրամադրված վարկերի և պայմանական պարտավորությունների ընդհանուր գումարը կազմել է 30 817 502 հազ դրամ, որը կազմել է վարկային և պայմանական պարտավորությունների պորտֆելի 20.42%-ը և նորմատիվային կապիտալի 81.79%-ը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների	31.12.2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2021	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	8,261,296	5.35	9,190,906	6.14
Գյուղատնտեսություն	4,605,222	2.84	4,793,619	3.20
Շինարարություն	10,529,336	6.47	13,037,503	8.71
Տրանսպորտ և կապ	2,675,559	1.78	5,922,575	3.96
Առևտուր	42,937,041	26.34	26,315,637	17.59
Սպառողական	47,080,944	29.16	44,503,017	29.74
Հիփոթեքային վարկեր	26,371,641	15.47	22,857,457	15.28
Սպասարկման ոլորտ	10,777,691	6.67	11,284,360	7.54
Այլ	10,757,852	5.92	11,723,964	7.84
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,109,116		1,322,558	
Ընդամենը	165,105,698	100	150,951,596	100

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ հաճախորդների ռեզիդենտության	31.12.2022	Տոկոսային հարաբերությունը	31.12.2021	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	163,483,747	99.69	149,141,382	99.67
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	81,326	0.05	129,580	0.09
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների ռեզիդենտներ*	431,509	0.26	358,076	0.24
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,109,116	-	1,322,558	-
Ընդամենը	165,105,698	100.00	150,951,596	100.00

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունն ըստ ապահովվածության	31.12.2022	31.12.2021
Անշարժ գույք	121,076,812	121,274,427
Շարժական գույք	716,116	447,819
Շրջանառու միջոցներ	373,536	793,336
Կազմակերպությունների և ֆիզիկական անձանց երաշխիքներ	4,358,552	4,876,487
Թանկարժեք զարդեր, ոսկու ջարդոն	8,773,217	12,608,223
Դրամական հոսքեր	9,188,397	7,340,281
Դրամական միջոցներ	732,314	453,279
Արժեթղթեր	18,474,340	1,621,298
Այլ	303,298	213,888
Ընդամենը վարկեր	163,996,582	149,629,038

Ծանոթագրություն 17

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2022	31.12.2021
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	27,306,040	18,615,524
- գանձապետական պարտատոմսեր	27,306,040	18,615,524
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բա1) և ցածր վարկանիշ ունեցող,ինչպես նաև վարկանիշ չունեցող երկրների պետական արժեթղթեր, այդ թվում	-	-
- գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	27,306,040	18,615,524

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2022		31.12.2021	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից "Գ -" և բարձր վարկանիշ ստացած թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-

- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	15,156,359	107,565	14,246,001	107,565
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	15,156,359	-	14,246,001	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	107,565	-	107,565
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-	-	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	15,156,359	107,565	14,246,001	107,565

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2022		31.12.2021	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/Ա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	-	2,883	-	3,402
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	2,883	-	3,402
- այլ	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-	-	-
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	2,883	-	3,402

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր վերագնահատում	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող արժեթղթեր	42,572,847	32,972,492

Ծանոթագրություն 18

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ

Պետական արժեթղթեր	31.12.2022	31.12.2021
ՀՀ Պետական պարտատոմսեր	7,730,282	10,568,201
- գանձապետական պարտատոմսեր	7,730,282	10,568,201
- կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր	-	-
-այլ	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	7,730,282	10,568,201

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31.12.2022		31.12.2021	
	ցուցակված	չցուցակված	ցուցակված	չցուցակված
Ա-/ԱՅ/ և բարձր վարկանիշ ունեցող թողարկողի	-	-	-	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի	1,312,760	-	3,384,619	-
- երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	1,312,760	-	3,384,619	-
- կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ	-	-	-	-
- ավանդային հավաստագրեր	-	-	-	-
- կապիտալի գործիքներ	-	-	-	-
- այլ	-	-	-	-
Պետական արժեթղթերի գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(11,543)	-	(92,574)	-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	1,301,217	-	3,292,045	-

Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	9,031,499	13,860,246

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.22թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔՍՐԴ" ՓԲԸ	վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	82,500	6.25
"ԱՔՐՈՎ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ ընդամենը	վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	2,883	0.00
				110,448	

Ներդրումներ այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում 31.12.21թ. դրությամբ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
"ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔՍՐԴ" ՓԲԸ	վճարահաշվարկային ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	82,500	6.25
"ԱՔՐՈՎ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ" ՓԲԸ	տեղեկատվական ծառայություններ	Հայաստանի Հանրապետություն	30.12.16.թ.	25,065	4.69
"ՍՎԻՖԹ" համակարգ ընդամենը	վճարահաշվարկային ծառայություններ	Բելգիա	30.12.16.թ.	3,402	0.00
				110,967	-

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակում ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում չեն կատարվել:

Ծանոթագրություն 20 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Վարձ. գույքի բարելավումներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Օգտ. իրավունքի ձևով ակտիվներ (հող և շենքեր)	Ընդամենը
Հաշվեկշռային ալոբեք								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	4,359,402	3,344,306	1,948,002	240,907	454,724	1,873,898	3,832,676	16,053,915
Սկզբնական մնացորդի ճշգրտում	-	-	-	-	-	-	-	-
Ավելացում	45,134	115,744	123,375	10,117	80,381	140,910	165,992	681,653
Օտարում	(517,464)	(45,905)	(116,873)	(26,953)	(43,646)	(1,532)	(155,787)	(908,160)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	269,973	269,973
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3,887,072	3,414,145	1,954,504	224,071	491,459	2,013,276	4,112,854	16,097,381
Մնացորդի ճշգրտում	(1,549)	1,487	(390)	-	-	(19,120)	(61,856)	(81,428)
Ավելացում	84,164	384,956	66,822	7,421	59,548	103,093	437,052	1,143,056
Օտարում	-	(513)	(32,862)	(45,667)	(19,544)	-	(286,903)	(385,489)
Վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3,969,687	3,800,075	1,988,074	185,825	531,463	2,097,249	4,201,147	16,773,520
Կուտակված մաշվածություն							-	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	1,046,364	2,709,734	1,335,362	144,244	152,497	773,400	730,535	6,892,136
Մնացորդի ճշգրտում								
Ավելացում	104,606	226,028	143,779	14,636	18,677	447,668	523,105	1,478,499
Օտարում	(196,809.0)	(43,828)	(108,860)	(26,954)	(34,992)	(1,383.0)	(58,123.0)	(470,949)
Վերադասակարգում								
Դուրսգրում								
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	954,161	2,891,934	1,370,281	131,926	136,182	1,219,685	1,195,517	7,899,686
Մնացորդի ճշգրտում	(26)	(45)	-	-	-	-	(584,950)	(585,021)
Ավելացում	101,898	230,197	132,242	14,068	20,290	221,032	545,705	1,265,432
Օտարում	-	(513)	(32,029)	(43,384)	(14,528)	-	(76,553)	(167,007)

վերադասակարգում	-	-	-	-	-	-	-	-
Դուրսգրում	-	-	-	-	-	-	-	-
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	1,056,033	3,121,573	1,470,494	102,610	141,944	1,440,717	1,079,719	8,413,090
Զուտ հաշվեկշռային արժեք								
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	2,913,654	678,502	517,580	83,215	389,519	656,532	3,121,428	8,360,430
Նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	2,932,911	522,211	584,223	92,145	355,277	793,591	2,917,337	8,197,695

Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում	31.12.2022	31.12.2021
Կապիտալ ներդրումներ բանկի հիմնական միջոցներում	7,703,898	7,404,104
Կապիտալ ներդրումներ բանկի ոչ նյութական ակտիվներում	656,532	793,591
Ընդամենը	8,360,430	8,197,695

2022թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 89 245 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

2021թ. ընթացքում շահագործումից դուրս 35 151 հազ.դրամի հիմնական միջոց և ոչ նյութական ակտիվ հանձնվել է շահագործման:

Վաճառքի համար պահվող ակտիվներ

	31.12.2022	31.12.2021
Բնագանձված գրավ	1,805,494	1,884,816
Շահագործումից հանված հիմնական միջոցներ	-	-
Ընդամենը	1,805,494	1,884,816

Ծանոթագրություն 21 Այլ ակտիվներ

Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	31.12.2022	31.12.2021
Ստացվելիք շահաբաժիններ	-	-
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	-	-
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	767,221	674,737
Ընդամենը	767,221	674,737
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(18,477)	(18,668)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գուտ գումարներ	748,744	656,069

Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	31.12.2022	31.12.2021
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	153,603	465,521
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով	28,558	33,030
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	7,109	6,208
Կանխավճարներ մատակարարներին	452,235	205,358
Կանխավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	66,565	68,236
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	-	-
Ընդամենը	708,070	778,353
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	(1,935)	(1,551)
Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	706,135	776,802

Այլ ակտիվներ	31.12.2022	31.12.2021
Պահեստ	69,107	32,258
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	88,167	66,193
Այլ ակտիվներ	185,559	671,156
Ընդամենը	342,833	769,607
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ.7)	-	-
Ընդամենը	342,833	769,607

Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,797,712	2,202,478

Գուդվիլ

	31.12.2022	31.12.2021
Գուդվիլ	4,404,337	4,404,337
Գուդվիլի ամորտիզացիա	(4,404,337)	(4,041,735)
Ընդամենը գուդվիլ	-	362,602

Ծանոթագրություն 22

Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Ընթացիկ հաշիվներ	31.12.2022	31.12.2021
ՀՀ կենտրոնական բանկ	-	-
ՀՀ բանկերի	170	187
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերի	748,425	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	748,595	187
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ	3,666,485	13,494,456
-վարկեր	3,666,485	1,494,460
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	11,999,996
-այլ	-	-
ՀՀ բանկեր	-	-
-վարկեր և ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-սվոպ պայմանագրեր	-	-
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-այլ	-	-
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր	833,403	3,124,283
-վարկեր և ավանդներ	796,781	3,122,981
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	36,622	1,302
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր և վարկանիշ չունեցող բանկեր	3	-
-վարկեր և ավանդներ		
-ֆինանսական լիզինգ		
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր		
-այլ	3	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	58,602	31,089
Ընդամենը	4,558,493	16,649,828
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
-ընթացիկ հաշիվներ	28,375,732	2,014,605
-վարկեր և ավանդներ	63,570,768	75,514,073
-ֆինանսական լիզինգ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	274,636	399,196
-հաշվեգրված տոկոսներ	652,579	776,570
Ընդամենը	92,873,715	78,704,444
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	98,180,803	95,354,459

31.12.2022թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 45 562 713 հազ ԶԶ դրամ չափով վարկ:
 31.12.2021թ. դրությամբ միջազգային ծրագրերով ներգրավվել է 57 494 088 հազ ԶԶ դրամ չափով վարկ:

Ծանոթագրություն 23

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	31.12.2022	31.12.2021
ԶԶ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	1,007,148	828,723
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-վարկեր	-	-
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,007,148	828,723
ԶԶ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	45,208,224	26,858,577
-ժամկետային ավանդներ	7,944,037	3,641,189
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	5,283,564	757,731
-հաշվեգրված տոկոսներ	56,007	14,344
Ընդամենը	58,491,832	31,271,841
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	4,391,211	204,835
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-այլ	-	-
-հաշվեգրված տոկոսներ	76	66
Ընդամենը	4,391,287	204,901
ԶԶ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	1,804,476	844,251
-ժամկետային ավանդներ	-	-
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-այլ	44,952	7,634
-հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Ընդամենը	1,849,428	851,885
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	-	-
-այլ	-	-
Ընդամենը	-	-
ԶԶ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		
-ընթացիկ հաշիվներ	44,910,619	19,602,120
-ցպահանջ ավանդներ	27,839	36,099
-ժամկետային ավանդներ	65,156,453	56,602,169
-ռեպո(հետգնման) պայմանագրեր	-	-
-ժամկետային փոխառություն	1,613,637	1,968,572
-այլ	596,253	490,777
-հաշվեգրված տոկոսներ	219,670	213,433
Ընդամենը	112,524,471	78,913,170
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ		

-ընթացիկ հաշիվներ	9,455,926	1,797,034
-ցպահանջ ավանդներ	926	4,260
-ժամկետային ավանդներ	5,110,788	2,418,009
-այլ	40,212	49,057
-հաշվեգրված տոկոսներ	13,124	4,180
Ընդամենը	14,620,976	4,272,540
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	192,885,142	116,343,060

31.12.2022թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 3 821 634 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

31.12.2021թ. դրությամբ վարկերի ապահովման միջոց հանդիսացել են 1 833 918 հազ. ՀՀ դրամին համարժեք դրամական միջոցներ:

Բանկի ավանդատուների թվաքանակը

	31.12.2022	31.12.2021
ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	60	50
Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք, հիմնարկներ	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերեր	-	-
ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	8,155	7,279
Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք	200	95
Ընդամենը	8,415	7,424

Ծանոթագրություն 24

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	31.12.2022	31.12.2021
Բանկի կողմից թողարկված ավանդային սերտիֆիկատներ	-	-
Բանկի կողմից թողարկված առանց տոկոսի արժեթղթեր	-	-
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	5,452,358	12,894,028
Բանկի կողմից թողարկված արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Թողարկված այլ արժեթղթեր	-	-
Հաշվեգրված տոկոսներ	34,726	104,459
Ընդամենը	5,487,084	12,998,487

08.09.2022թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 4.25 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

21.04.2022թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 27 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 5 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 200 000 հատ սովորական պարտատոմս:

29.10.2019թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 51 ամիս ժամկետայնությամբ 5.5 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120 000 հատ սովորական պարտատոմս:

11.06.2018թ. Բանկի կողմից թողարկվել է 52 ամիս ժամկետայնությամբ 5.25 % եկամտաբերությամբ 3 000 000 ԱՄՆ դոլար ընդհանուր արժեքով 120 000 հատ սովորական պարտատոմս:

Ծանոթագրություն 25

Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող պարտավորություն

	31.12.2022	31.12.2021
Շահութակ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքներ՝	-	-
- ֆյուչերս	-	-
- ֆորվարդ	-	-
- օպցիոն	-	-
- սվոպ	-	-
- այլ	-	-
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	-	-
Այլ	-	-
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 26 Վճարվելիք գումարներ

	31.12.2022	31.12.2021
Շահաբաժիններ	6,464	2,581
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով	-	-
Ավանդների ապահովագրության գծով	56,588	36,345
Ընդամենը	63,052	38,926

Հետաձգված հարկային պարտավորություն

	31.12.2022	31.12.2021
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	184,942	723,687
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	1,399,930	1,539,872
Հետաձգված հարկային ակտիվ	(1,214,988)	(816,185)
Ընդամենը	(1,214,988)	(816,185)

Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն

	31.12.2022	31.12.2021
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		
Կրեդիտորական պարտքեր շահութահարկի գծով	2,794,567	434,752
Կանխավճարներ շահութահարկի գծով	380,000	200,000
Ընդամենը	2,414,567	234,752

Ծանոթագրություն 27

Այլ պարտավորություններ

	31.12.2022	31.12.2021
Այլ պարտավորություններ		
Հաշվարկային պարտավորություններ չեկերով և այլ վճարային փաստաթղթերով	-	-
Հաշվարկային պարտավորություններ ակրեդիտիվների գծով	95,889	97,405
Այլ հաշվարկների գծով	-	-
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
- շահութահարկի գծով	2,414,567	234,752
- ԱԱՀ-ի գծով	2,875	1,653
- այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	196,661	138,285
- սոցիալական ապահովագրության վճարումների գծով	39,390	22,077
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	1,193,604	974,388
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	226,674	349,093

Կրեդիտորական պարտքեր կանոնադրական կապիտալի համալրման գծով	-	-
Այլ անձանց վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	3,302,023	3,531,085
Այլ պարտավորություններ	1,085,148	202,454
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	8,556,831	5,551,192

Ծանոթագրություն 28

Կանոնադրական կապիտալ

	31.12.2022	31.12.2021
Սովորական բաժնետոմսեր	9,366,725	8,803,655
Բաժնետոմսերի քանակը	1,873,345	1,760,731
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ
Արտոնյալ բաժնետոմսեր	-	-
Բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	-	-
Բաժնենասեր, փայեր	-	-
Բանկի կողմից ետ գնված բաժնետոմսերի գնման գումարը	-	-
Ետ գնված բաժնետոմսերի քանակը	-	-
Ընդամենը	9,366,725	8,803,655

2022թ. ընթացքում Բանկի բաժնետիրական կապիտալը ավելացել է 5 000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով, թվով 112 614 հատ սովորական բաժնետոմսերով, որոնց ընդհանուր գումարը կազմում է 563 070 հազ. ՀՀ դրամ:

31.12.2022թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	68.36%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	2,001,510	21.37%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	931,160	9.94%	

31.12.2021թ.

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
"Ֆլեշ" ՍՊԸ	6,402,640	72.73%	վառելիքի ներմուծում, մեծածախ և մանրածախ առևտուր
Բեգլարյան Բարսեղ Գերասիմի	1,991,940	22.62%	
Բեգլարյան Սանասար Բարսեղի	377,660	4.29%	

Կանոնադրական կապիտալի ավելացում (որամական միջոցներով)	31.12.2021	31.12.2020
Սովորական բաժնետոմսեր (հազ.դրամ)	563,070	-
Բաժնետոմսերի քանակը	112,614	-
Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը	5000 դրամ	5000 դրամ

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակում կանոնադրական կապիտալի նվազում հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին չի կատարվել:

Ծանոթագրություն 29 Սեփական կապիտալի այլ տարրեր

	31.12.2022	31.12.2021
Էմիսիոն եկամուտ	10,263,687	8,031,745
Ընդամենը	10,263,687	8,031,745

Ծանոթագրություն 30 Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ այլ պարտավորություններ

Պահուստներ	31.12.2022	31.12.2021
-գլխավոր պահուստ	3,500,000	3,500,000
-վերագնահատման պահուստներ	-	-
-այլ պահուստներ	(1,127,093)	(124,605)
Ընդամենը	2,372,907	3,375,395

Ծանոթագրություն 30.1.Բանկի իրավական պարտավորությունները

31.12.2022թ. դրությամբ Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

31.12.2022թ. դրությամբ Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չի առաջացել:

Ծանոթագրություն 30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ

	31.12.2022	31.12.2021
Զօգտագործված վարկային գծեր	13,088,257	15,171,526
Տրամադրված երաշխիքներ	4,807,687	2,224,352
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	95,889	97,405
Ընդամենը	17,991,833	17,493,283
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	15,903	4,347
Ընդամենը	17,975,930	17,488,936

Ծանոթագրություն 30.4 Զբաղիված շահույթ (վնաս)

Զբաղիված շահույթ	31.12.2022	31.12.2021
-ընթացիկ տարվա	11,748,037	45,743
-նախորդ տարվա	14,567,829	17,522,086
Ընդամենը	26,315,866	17,567,829

Ծանոթագրություն 31

Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Բանկի հետ կապված անձինք են համարվում բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված՝ նրանց հետ կապված անձինք: Բանկի հետ կապված անձանց հետ գործարքներն իրականացվել են՝ ելնելով գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից:

Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ

Բանկի հետ կապակցված անձինք 31.12.2021թ. և 31.12.2022թ. դրությամբ այլ բանկերի նկատմամբ պահանջներ չեն ունեցել:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	31.12.2022					31.12.2021				
	բանկի բաժնետերեր և փոխադրված ամօինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխադրված ամօինք	բանկի ղեկավարներ և փոխադրված ամօինք	բանկի ղեկավարներ և փոխադրված ամօինք	ԼՍՂԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխադրված ամօինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխադրված ամօինք	բանկի ղեկավարներ և փոխադրված ամօինք	ԼՍՂԱՄԵՆԸ	
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	305,774	19,962	342,857	668,593		430,342	26,592	177,767	634,701	
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխառություններ	29,699,565	299,715	300,417	30,299,697		200,878	20,201	474,088	695,167	
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխառություններ	10,888,031	312,603	310,999	11,511,633		325,446	26,831	308,998	661,275	
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ(համախառն)	19,117,308	7,074	332,275	19,456,657		305,774	19,962	342,857	668,593	
Արժեզրկումից պահուստ	153,053	37	927	154,017		1,262	212	3,108	4,582	
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	18,964,255	7,037	331,348	19,302,640		304,512	19,750	339,749	664,011	
Տոկոսային եկամուտ	1,646,081	2,325	29,656	1,678,062		43,510	5,189	24,707	73,406	
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	31.12.2022					31.12.2021				
	բանկի բաժնետերեր և փոխադրված ամօինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխադրված ամօինք	բանկի ղեկավարներ և փոխադրված ամօինք	ԼՍՂԱՄԵՆԸ	բանկի բաժնետերեր և փոխադրված ամօինք	բանկի խորհրդի անդամներ և փոխադրված ամօինք	բանկի ղեկավարներ և փոխադրված ամօինք	ԼՍՂԱՄԵՆԸ		
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	7,176,556	952,059	82,897	8,211,512		9,753,236	2,176,132	84,823	12,014,191	
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	233,702,117	6,792,561	1,445,887	241,940,565		202,108,253	3,733,670	1,334,537	207,176,460	
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	230,974,759	5,804,141	1,340,509	238,119,409		204,684,933	4,957,743	1,336,463	210,979,139	
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	9,903,914	1,940,479	188,275	12,032,668		7,176,556	952,059	82,897	8,211,512	
Տոկոսային ծախս	235,183	81,678	5,293	322,154		236,964	86,147	4,704	327,815	

Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և փոխառություններ	31.12.2022	31.12.2021
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվար ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային եկամուտ	-	-
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	31.12.2022	31.12.2021
Մնացորդը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ	-	-
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	-	-
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	-	-
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ	-	-
Տոկոսային ծախս	-	-

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ նախորդ տասներկու ամիսների համար	31.12.2022	31.12.2021
Բանկի խորհրդին		
- աշխատավարձ	104,227	102,185
- պարգևատրում	13,250	-
-սոց. հատկացումներ	-	-
Բանկի գործադիր մարմնին		-
- աշխատավարձ	292,802	297,400
- պարգևատրում	49,545	-
-սոց. հատկացումներ	-	-
Ընդամենը	459,824	399,585

Ծանոթագրություն 32 Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ

Բանկային գործունեությանը բնորոշ է ֆինանսական ռիսկերի բազմազանություն և այդ գործունեությունը ենթադրում է ռիսկերի որոշակի աստիճանի և համադրությունների վերլուծություն, գնահատում, ընդունում և կառավարում:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկն իրականացնում է բացահայտման, գնահատման և մոնիթորինգի մշտական գործընթացների, ինչպես նաև ռիսկերի սահմանաչափերի հաստատման և ներքին վերահսկողության այլ միջոցառումների միջոցով: Ռիսկերի կառավարման գործընթացը էական նշանակություն ունի Բանկի շահութաբերության կայունության ապահովման գործում, և Բանկի յուրաքանչյուր աշխատակից պատասխանատվություն է կրում իր պարտականությունների հետ կապված ռիսկերի առաջացման համար: Բանկի գործունեությունը ենթարկվում է պարտքային, իրացվելիության ռիսկերի և շուկայական ռիսկի, որն իր հերթին բաժանվում է առևտրային և ոչ առևտրային գործառնությունների հետ կապված շուկայական ռիսկի: Բանկը նաև ենթարկվում է գործառնական ռիսկերի:

Ռիսկերի անկախ կառավարման գործընթացը չի ներառում գործարար ռիսկերը, ինչպիսիք են միջավայրի փոփոխությունները, տեխնոլոգիաների կամ արդյունաբերության փոփոխությունները: Դրանք կառավարվում են Բանկի կողմից ռազմավարական պլանավորման գործընթացում:

Ռիսկերի կառավարման կառուցվածք

Ռիսկերի բացահայտման և վերահսկմանն ուղղված ամբողջ պատասխանատվությունը կրում է Բանկի խորհուրդը, սակայն, գոյություն ունեն ռիսկերի կառավարման և վերահսկման համար պատասխանատու առանձին անկախ մարմիններ:

Բանկի խորհուրդ

Խորհուրդը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման ընդհանուր վերահսկողության, ռազմավարության հաստատման և ռիսկերի կառավարման սկզբունքների հաստատման համար:

Տնօրինություն

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման գործընթացի վերահսկման համար:

Ռիսկերի կոմիտե

Ռիսկերի կոմիտեն ընդհանուր պատասխանատվություն է կրում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության, սկզբունքների, հայեցակարգերի, քաղաքականության և սահմանների մշակման ու կիրառման համար: Այն պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման կարևոր խնդիրների համար և վերահսկում է դրանց նկատմամբ ընդունած համապատասխան որոշումների կատարումը:

Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է գործընթացների ներդրման և իրականացման համար, որոնք կապված են ռիսկերի կառավարման հետ, որպեսզի ապահովեն կառավարման անկախ գործընթացը:

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանում

Ռիսկերի կառավարման ստորաբաժանումը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման սկզբունքների վերահսկման, քաղաքականության և Բանկի ռիսկի սահմանաչափերի համար: Յուրաքանչյուր բիզնես ստորաբաժանման կազմի մեջ մտնում է ապակենտրոնացված բաժին, որը պատասխանատու է ռիսկերի անկախ վերահսկման համար, այդ թվում սահմանված սահմանաչափերի համեմատ ռիսկի ենթարկվածության չափերի վերահսկումը, ինչպես նաև նոր արտադրանքների և համակարգված գործընթացների ռիսկի գնահատումը: Տվյալ բաժինը նաև ապահովում է ռիսկերի գնահատման և հաշվետվության համակարգում ամբողջական տեղեկատվության հավաքը:

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանում

Բանկի ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատու է Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման, ինչպես նաև ողջ ֆինանսական համակարգի համար: Ֆինանսական ստորաբաժանումը պատասխանատվություն է կրում նաև Բանկի իրացվելիության ռիսկի և ֆինանսավորման ռիսկի համար:

Ներքին աուդիտ

Բանկի կողմից իրականացվող ռիսկի կառավարման գործընթացը յուրաքանչյուր տարի աուդիտի է ենթարկվում ներքին աուդիտի բաժնի կողմից, որը ստուգում է ինչպես ընթացակարգերի ամբողջականությունը, այնպես էլ Բանկի գործունեության համապատասխանությունը ընթացակարգերին: Ներքին աուդիտի բաժինը անցկացված ստուգումների արդյունքները քննարկում է ղեկավարության հետ և իր եզրակացություններն ու առաջարկները ներկայացնում է Աուդիտի կոմիտե:

Ռիսկի գնահատման և ռիսկերի ներկայացման համակարգեր

Բանկի ռիսկերը գնահատվում են այն մեթոդով, որն արտացոլում է ինչպես սպասվող կորուստը, որը հնարավոր է սովորական գործունեության ընթացքում, այնպես էլ անսպասելի կորուստները, որոնք իրենցից ներկայացնում են փաստացի ամենաշատ կորուստների արժեքը ըստ վիճակագրական մոդելների հիմքի: Մոդելում կիրառվում են նախորդ փորձից ստացված և շտկված հնարավորությունների նշանակությունները, հաշվի առնելով տնտեսական պայմանները: Բանկը նաև մոդելավորում է "վատագույն դեպքերը", որոնք տեղ կունենան քիչ հավանական թվացող դեպքերի առաջացման ժամանակ:

Ռիսկերի մոնիթորինգը և կառավարումը հիմնականում հիմնված է Բանկի կողմից սահմանված ռիսկերի սահմանաչափերի վրա: Այս սահմանաչափերը արտացոլում են Բանկի գործարար ռազմավարությունը և շուկայական պայմանները, որոնցում գործում է Բանկը, ինչպես նաև Բանկի համար ընդունելի ռիսկի մակարդակը, որը Բանկը պատրաստ է ընդունել, ընդ որում հատուկ ուշադրություն է դարձվում առանձին բնագավառների վրա: Բացի դրանից, Բանկը վերահսկում և գնահատում է իր ընդհանուր կարողությունը կրել ռիսկեր՝ կապված բոլոր տեսակի ռիսկերի և գործառնությունների համապարփակ դիրքերի հետ:

Գործունեության բոլոր տեսակների գծով ստացվող տեղեկատվությունը ուսումնասիրվում և մշակվում է ռիսկերի վերլուծության, վերահսկողության և գնահատման նպատակով: Տվյալ տեղեկատվությունը բացատրություններով ներկայացվում է Տնօրինությանը, ռիսկերի կոմիտեին և բոլոր բաժնյաների ղեկավարներին: Հաշվետվությունը պարունակում է տեղեկություններ կրեդիտային ռիսկի համապարփակ չափի, կանխատեսումային կրեդիտային ցուցանիշների, ռիսկի սահմանված սահմանաչափերի բացառությունների վերաբերյալ, արժեքը ներառյալ ռիսկը (VaR), իրացվելիության ցուցանիշների և ռիսկի աստիճանի փոփոխության վերաբերյալ: Յուրաքանչյուր ամիս տրամադրվում է ռիսկերի վերաբերյալ տեղեկատվություն ըստ բնագավառների, հաճախորդների և աշխարհագրական շրջանների: Եռամսյակային կտրվածքով ավագ ղեկավարող անձնակազմը որոշում է պահուստի ստեղծման անհրաժեշտությունը վարկային կորուստների համար: Տնօրինությունը եռամսյակային կտրվածքով ստանում է ռիսկերի վերաբերյալ մանրամասն հաշվետվություն, որը պարունակում է ամբողջ անհրաժեշտ տեղեկատվությունը Բանկի ռիսկերի գնահատման և համապատասխան որոշումների կայացման համար:

Բանկի բոլոր մակարդակների համար կազմվում են ռիսկերի վերաբերյալ տարբեր հաշվետվություններ, որոնք տարածվում են, որպեսզի Բանկի բոլոր բաժնյաներին ապահովեն հասանելիություն ընդհանուր, անհրաժեշտ և ժամանակին համապատասխան տեղեկատվությանը:

Յուրաքանչյուր օր անց է կացվում կարճատև խորհրդակցություն ղեկավարության և Բանկի այլ աշխատակիցների մասնակցությամբ, որտեղ քննարկվում են սահմանված սահմանաչափերի պահպանումը, վերլուծվում է արժեքը ներառյալ ռիսկը VaR, ներդրումները, իրացվելիությունը, ինչպես նաև ռիսկի մակարդակում փոփոխությունները:

Ռիսկի նվազեցում

Բանկը ռիսկերի կառավարման շրջանակներում կիրառում է ածանցյալ և այլ գործիքներ դիրքերի կառավարման համար, որոնք առաջանում են տոկոսադրույքների, տարադրամների, ակցիաների արժեքի փոփոխության ռիսկի, վարկային ռիսկի ինչպես նաև ըստ նախատեսված գործարքների դիրքերի փոփոխությունների հետևանքով:

Բանկն ակտիվ կիրառում է ապահովումը, իր պարտքային ռիսկի նվազեցման համար (հավելյալ տեղեկությունը տե՛ս ստորև):

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներ

Ռիսկի կենտրոնացումները առաջանում են, երբ մի շարք գործընկերներ իրականացնում են նմանատիպ գործունեություն, կամ գործունեությունը կատարվում է միևնույն շրջանում, կամ նրանք ունեն համանման տնտեսական հատկանիշներ, և տնտեսական, քաղաքական կամ այլ պայմաններում փոփոխության արդյունքում ցուցաբերում են նմանատիպ ազդեցություն այդ գործընկերների պայմանագրային պարտավորությունների կատարման ունակության վրա: Ռիսկի կենտրոնացումները արտացոլում են Բանկի գործունեության արդյունքների հարաբերական զգայունությունը պայմանների փոփոխություններին, որոնք ազդեցություն են ունենում կոնկրետ բնագավառի կամ աշխարհագրական շրջանի վրա:

Ռիսկի չափազանց կենտրոնացումներից խուսափելու համար, Բանկի քաղաքականությունը և գործընթացները ներառում են հատուկ սկզբունքներ, ուղղված բազմաբնույթ պորտֆելի պահպանմանը: Իրականացվում է կառավարում ռիսկի սահմանված կենտրոնացումներով:

Ծանոթագրություն 32.1 Վարկային ռիսկ

Վարկերի ապահովվածությունը

Վարկային պորտֆելի ապահովվածությունը հանդիսացող գրավները ըստ տեսակի տարբերակում ենք՝ անշարժ գույքի գրավ, շարժական գույքի գրավ և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքային մնացորդի գրավ:

Որպես անշարժ գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ՀՀ տարածքում առավել իրացվելի գոտիներում առկա բնակարանները, բնակելի տները, հասարակական նշանակության շինությունները, արտադրական նշանակության շինությունները և հողատարածքները: Հիփոթեքային վարկավորման դեպքում բնակարանները և բնակելի տները (այգետնակները) ապահովագրվում են:

Որպես շարժական գույքի գրավ կարող են հանդիսանալ ավտոտրանսպորտային միջոցները, սարքավորումները, շինարարական տեխնիկան, հոսքագծերը, որոք ունեն շուկայում առավել իրացվելի արժեք:

Ավտոտրանսպորտային միջոցների գրավադրման դեպքում գրավը ապահովագրվում է վարկի մնացորդի չափով:

Որպես ապրանքային մնացորդի և շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավ կարող են հանդիսանալ առավել իրացվելի ապրանքատեսակները, պատրաստի ապրանքները, որոնք չունեն պիտանելիության սեղմ ժամկետներ և շուկայում սպառողների շրջանում ունեն մեծ պահանջարկ:

Որպես գրավ ընդունելի անշարժ գույքի որակական բնութագրիչներ կարող են հանդիսանալ վթարայնության կարգավիճակը, շինության արտաքին և ֆիզիկական մաշվածության ցուցանիշները, շինության կառուցման տարեթիվը և կոնստրուկցիան: Շարժական գույքի դեպքում հաշվի է առնվում գույքի ֆիզիկական վիճակը, թողարկման տարեթիվը, գույքի տեխնիկական հագեցվածությունը և մաշվածությունը: Ապրանքների որակական հատկանիշները որոշելիս հաշվի է առնվում արտադրող ֆիրմայի վարկանիշը և տվյալ ապրանքի պատրաստման ժամանակ օգտագործված նյութերի որակը, շրջանառու միջոցների վրա ունեցած ազդեցության գործոնը:

Գրավի շուկայական արժեքը ազատ մրցակցության պայմաններում նմանատիպ և նույն պարամետրերով վաճառված գույքի համեմատության ժամանակ ստացված արժեքն է: Լիկվիդացիոն արժեքը շուկայում առավել սեղմ ժամկետներում գրավի արագ իրացման արժեքն է, որը ներկայացնում է առանց շուկայական ռիսկերի գրավի իրացումը: Վարկի տրամադրման ժամանակ որպես վարկի գումարի հաշվարկի հիմք է ընդունվում գրավի գնահատված լիկվիդացիոն արժեքը, ինչով բանկը սահմանափակում է վարկի ժամկետի ընթացքում գրավի արժեքի նվազման ռիսկը: Նշված ռիսկը նվազեցվում է նաև այն հանգամանքով, որ անշարժ և շարժական գույքերի գրավով ապահովված վարկերի դեպքում վարկ/գրավի գնահատված արժեք հարաբերակցությունը չի գերազանցում 80%-ը:

Վարկեր տրամադրելիս բանկը մեծ կարևորություն է տալիս վարկառուի նախկինում ունեցած վարկերի սպասարկման պատմությանը, կայուն եկամուտների առկայությանը, մասնագիտական պատրաստվածությանը, քանզի նպատակ ունենալով ձևավորել որակապես կայուն վարկային պորտֆել, վարկերը հնարավորինս բարձր իրացվելի գրավով ապահովված լինելու փաստից բացի, առաջնային նշանակություն ունի վարկառուի պարտաճանաչությունը և վճարունակությունը վարկի սպասարկման առումով, ինչի հետևանքն է 2022թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չաշխատող վարկերը կազմում են ընդհանուր վարկային պորտֆելի 2.34 %-ը (3 855 597 հազ. դրամ): Միաժամանակ նշենք, որ 31.12.2022թ. դրությամբ վարկային ներդրումները կազմել են 165 105 698 հազ. դրամ 30.09.22թ-ի 163 570 273 հազ. դրամի փոխարեն, այսինքն վարկային ներդրումներն աճել են 0.94%-ով:

Պահուստավորումների համապատասխանությունը

Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստի ձևավորումը կատարվում է Ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների պահանջների համաձայն:

Ռեպո և սվոպ գործարքները

2022-թ.չորրորդ եռամսյակի ընթացքում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 25 641 982 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 14 062 411 հազ. դրամի դիմաց՝ աճելով 82.34%-ով, հակադարձ

ռեպո գործարքների ծավալը կազմել է 70 697 984 հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի 144 341 979 հազ. դրամի դիմաց՝ նվազելով 51.05%-ով:

Աշխատակազմը

Բանկի կողմից որակապես կայուն վարկային պերտֆելի ձևավորումը արդյունք է նաև համապատասխան բարձր մասնագիտական պատրաստվածություն ունեցող մասնագետների, ներդրված աշխատանքային էթիկայի և թիմային աշխատելաճի ունակության:

Վերահսկողություն (մոնիտորինգ) և վարկային ռիսկերի հայտնաբերում

Վարկերի սպասարկման բարձր որակը և ժամկետանց վարկերի բացակայությունը արդյունք է նաև վարկերի սպասարկման ընթացքում մշտական վերահսկողության, վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում վարկառուների հետ հարաբերությունների և մշտական կապի պահպանման, ինչի արդյունքում բանկը մշտապես տեղյակ է վարկառուի ֆինանսական վիճակից և անհրաժեշտության դեպքում արագ արձագանքում է իրավիճակի փոփոխություններին՝ ցուցաբերելով անհրաժեշտ օժանդակություն և խորհրդատվություն իրավիճակի կայունացման համար: Նշված միջոցառումները խիստ նպաստում են ժամանակին վարկային ռիսկերը բացահայտելուն և դրանք նվազեցնելուն կամ իսպառ վնասագերծելուն: Վարկի գործողության ամբողջ ժամկետի ընթացքում մշտական հսկողություն է իրականացվում նաև վարկի նպատակային օգտագործման, վարկի ապահովման միջոցի՝ գրավի նկատմամբ, ինչը կատարվում է Բանկի համապատասխան ստորաբաժանման աշխատակիցների կողմից: Վարկի նպատակային օգտագործման մոնիտորինգն իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության, վարկի օգտագործման ուղղությունների առանձնահատկությունների, վարկի կանխիկ և անկանխիկ գործարքների և այլն: Անշարժ գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է երեք ամիսը մեկ անգամ, առանձին դեպքերում՝ յուրաքանչյուր վեց ամիսը մեկ: Շարժական գույքի մոնիտորինգը իրականացվում է ըստ անհրաժեշտության՝ առնվազն երեք ամիսը մեկ անգամ:

Եթե շուկայում տեղի է ունեցել գնահատված անշարժ գույքի գների տատանում մոտ 20%-ի չափով, ապա ելնելով Բանկի շահերից՝ Բանկը կարող է պահանջել կատարել Գրավի վերագնահատում:

Եթե գրավի արժեքը էապես էժամացել է շուկայում, ապա Բանկի պահանջով Վարկառուն առաջարկում է ապահովել լրացուցիչ Գրավով, որը, Բանկի հետ համաձայնեցնելով, գրավադրվում է հիմնական գրավի հետ միասին:

ՀՀ տեղաբաշխված վարկերը՝ ըստ ՀՀ մարզերի տարածքում տեղաբաշխվածության

ՀՀ մարզեր	31.12.2022	31.12.2021
Երևան	125,107,871	113,419,508
Գեղարքունիքի մարզ	2,695,263	2,771,533
Շիրակի մարզ	6,289,723	5,481,803
Լոռու մարզ	3,054,798	2,582,385
Վայոց Ձորի մարզ	16,698	15,129
Արմավիրի մարզ	6,845,840	6,555,632
Սյունիքի մարզ	1,504,518	1,472,384
Տավուշի մարզ	2,459,322	2,243,458
Արագածոտնի մարզ	1,716,699	1,465,347
Կոտայքի մարզ	9,225,246	7,801,687
Արարատի մարզ	3,681,783	3,540,780
ԼՂՀ	885,986	1,791,736
ԸՆԴԱՄԵՆՆԸ	163,483,747	149,141,382

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ
31.12.2022

Հիդրվածի ամվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	86,896,346	1,512,668	10,273,186	62,824	98,745,024
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	11,858,849	8,494,375	5,683,163	2,688,664	28,725,051
Շահութակնատվ վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	160,721,472	435,708	-	81,872	160,479,063
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքներ	42,569,964	-	2,883	-	42,572,847
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	9,031,499	-	-	-	9,031,499
Այլ ակտիվներ	13,175,459	3,018	25	122	13,315,422
Ընդամենը՝ ակտիվներ	324,253,589	10,445,769	15,959,257	2,833,482	353,492,097
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,978,713	2,774	10,338	8	17,991,833
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	50,785,317	281,999	46,570,835	542,652	98,180,803
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	173,872,879	12,362,488	2,048,109	4,601,666	192,885,142
Այլ պարտավորություններ	14,001,303	43,424	61,246	994	14,106,967
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	238,659,499	12,687,911	48,680,190	5,145,312	305,172,912
Զուտ դիրք	85,594,090	(2,242,142)	(32,720,933)	(2,311,830)	48,319,185

* Տնտեսական համագործակցության և զարգացման կազմակերպություն:

31.12.2021

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	41,310,648	400,058	3,580,831	31,103	45,322,640
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,336,841	1,553,766	3,500,453	269,837	14,660,897
Շահութիվնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառվածքներ	147,298,382	341,318	144,998	-	147,784,698
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքներ	32,969,090	-	3,402	-	32,972,492
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	13,860,246	-	-	-	13,860,246
Այլ ակտիվներ	13,458,946	4,721	88	20	13,463,775
Ընդամենը՝ ակտիվներ	258,234,153	2,299,863	7,229,772	300,960	268,064,748
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	17,486,778	10	5,404	1,091	17,493,283
Պարտավորություններ					
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	33,641,343	195,392	61,482,093	35,631	95,354,459
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	111,876,003	1,747,869	2,236,951	482,237	116,343,060
Այլ պարտավորություններ	18,569,801	425	18,379	-	18,588,605
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	164,087,147	1,943,686	63,737,423	517,868	230,286,124
Զուտ դիմք	94,147,006	356,177	(56,507,651)	(216,908)	37,778,624

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվները ըստ սեգմենտների և ռիսկայնության
31.12.2022

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	149,578,275	38,260	10,266,413	402	4,151,894	643
1. Արդյունաբերություն	5,167,042	177	2,604,896	8	489,358	18
2. Գյուղատնտեսություն	4,523,664	1,702	56,688	5	24,870	11
3. Շինարարություն	5,674,137	103	3,921,878	10	933,321	4
4. Տրանսպորտ և կապ	1,497,579	70	-	-	1,177,980	1
5. Առևտուր	42,634,814	1,447	284,167	17	18,060	4
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	8,726,125	186	2,008,168	15	43,398	2
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	45,489,919	32,547	419,313	327	1,171,712	584
7.1 անշարժ գույքի գրավով	29,544,248	3,601	262,423	61	697,674	87
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	475,702	102	-	-	-	-
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	35,864,995	2,028	971,303	20	293,195	19

31.12.2021

	Խումբ 1		Խումբ 2		Խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Ընդամենը վարկեր, այդ թվում՝	140,767,016	40,622	6,496,093	1,433	2,365,929	408
1. Արդյունաբերություն	9,180,176	199	10,730	2	-	-
2. Գյուղատնտեսություն	4,665,413	2,069	25,302	14	102,904	11
3. Շինարարություն	10,582,000	98	2,455,503	9	-	-
4. Տրանսպորտ և կապ	4,320,536	57	-	-	1,602,039	7
5. Առևտուր	25,974,546	1,393	272,507	13	68,584	7
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ոլորտներ	9,760,911	186	1,523,449	13	-	-
7. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	42,358,947	34,751	1,596,758	1,356	547,312	376
7.1 անշարժ գույքի գրավով	24,339,674	2,672	908,991	112	316,184	45
7.2 ավտոմեքենայի գրավով	235,445	77	37,276	3	1,275	1
8. Տնտեսության այլ ճյուղեր	33,924,487	1,869	611,844	26	45,090	7

Վարկային ռիսկ պարունակող
ակտիվները ըստ տարածաշրջանների

31.12.2022

	խումբ 1		խումբ 2		խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	149,578,275	38,260	10,266,413	402	4,151,894	643
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	149,066,364	38,230	10,265,489	401	4,151,894	643
2. Այլ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	430,585	27	924	1	-	-
Ռուսաստանի դաշնություն	169,722	9	-	-	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	81,326	3	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	81,326	3	-	-	-	-
Բելգիա	-	-	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-
Լիբանան	-	-	-	-	-	-

31.12.2021

	խումբ 1		խումբ 2		խումբ 3	
	գումար	քանակ	գումար	քանակ	գումար	քանակ
Վարկեր, այդ թվում՝	140,767,016	40,622	6,496,093	1,433	2,365,929	408
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	140,280,961	40,603	6,494,492	1,431	2,365,929	408
2. Այլ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	341,545	15	1,601	2	-	-
Ռուսաստանի դաշնություն	107,848	3	677	1	-	-
3. ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների),	144,510	4	-	-	-	-
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	129,580	3	-	-	-	-
4. Ոչ ՏՀԶԿ երկրների ռեզիդենտներին (ըստ երկրների)	-	-	-	-	-	-
Լիբանան	-	-	-	-	-	-
Իրաք	-	-	-	-	-	-

Ծանոթագրություն 32.2 Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Բանկը տարանջատում է շուկայական ռիսկերը առևտրային և ոչ առևտրային պորտֆելների: Առևտրային պորտֆելի շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է VaR մեթոդով, որը արտացոլում է ռիսկի փոփոխականների միջև կախվածությունը: Ոչ առևտրային պորտֆելը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ: Արտարժույթների կենտրոնացումներից բացի, Բանկը չունի շուկայական ռիսկի զգալի այլ կենտրոնացումներ:

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Խորհուրդը սահմանել է ռիսկի ընդունելի սահմանափակումներ: Բանկը կիրառում է VaR (ռիսկային արժեքի) մեթոդը գնահատելու համար շուկայական ռիսկը և հնարավոր կորուստները՝ հիմնվելով մի շարք չափանիշների և շուկայի պայմանների փոփոխությունների մասին ենթադրությունների վրա: VaR-ը մեթոդ է, որն օգտագործվում է ֆինանսական ռիսկը չափելու համար՝ գնահատելով հնարավոր բացասական փոփոխությունը պորտֆելի շուկայական արժեքում որոշված վստահության մակարդակի և նշված ժամկետի համար: Բանկն օգտագործում է ամբողջական ոչ գծային VaR մոդել տոկոսադրույքների, գների տարբերությունների և տատանումների ռիսկերի համար: Այս հաշվարկները հիմնված են Մոնտե-Կառլոյի սիմուլացիաների վրա՝ ստացված փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մատրիցայից: Արտարժույթի փոխարժեքների հետ կապված VaR-ի համար Բանկն օգտագործում է փոփոխությունների/փոխազդեցությունների մոդելը: Կապիտալի գործիքներին բնորոշ ռիսկը չափվում է օգտագործելով միագործոն մոդելը:

VaR մեթոդի նպատակները և սահմանափակումները

Բանկն օգտագործում է սիմուլացիոն մոդելներ առևտրային պորտֆելի շուկայական արժեքում փոփոխությունները գնահատելու համար, որոնք հիմնված են նախորդ հինգ տարիների պատմական տվյալների վրա: VaR մոդելները նպատակ ունեն չափել շուկայական ռիսկը նորմալ շուկայական միջավայրում: Մոդելը ենթադրում է, որ ռիսկի գործոններում յուրաքանչյուր փոփոխություն, որն ազդում է նորմալ շուկայական միջավայրի վրա, ենթարկվում է նորմալ բաշխման: Բաշխումը հաշվարկվում է օգտագործելով երկրաչափական պրոգրեսիայով կշռված պատմական տվյալներ: VaR-ի օգտագործումն ունի սահմանափակումներ, որովհետև այն հիմնված է պատմական կորելիացիաների և շուկայական գների տատանումների վրա և ենթադրում է, որ ապագա գնային փոփոխությունները կենթարկվեն վիճակագրական բաշխման: Այն պատճառով, որ VaR-ը տեղեկատվության տրամադրման զգալիորեն կախված է պատմական տվյալներից և չի կարող հստակորեն կանխատեսել ռիսկի գործոններում ապագա փոփոխությունները, շուկայական մեծ փոփոխությունների հավանականությունը կարող է թերագնահատված լինել, եթե ռիսկի գործոնների փոփոխությունները չհանճնկեն նորմալ բաշխման ենթադրության հետ: VaR-ը կարող է նաև թերագնահատված կամ գերագնահատված լինել կապված ռիսկի գործոնների վերաբերյալ ենթադրությունների և նման գործոնների միջև հարաբերությունների հետ որոշ գործիքների համար: Չնայած, որ դիրքերը կարող են փոխվել օրվա ընթացքում, VaR-ը միայն ներկայացնում է պորտֆելների ռիսկը յուրաքանչյուր գործառնական օրվա փակման դրությամբ, և այն չի հաշվարկում այն վնասները, որոնք կարող են տեղի ունենալ 99% վստահության մակարդակից դուրս:

Գործնականում, ընթացիկ առևտրային արդյունքները կարող են տարբերվել VaR-ի հաշվարկներից և, մասնավորապես, հաշվարկը չի տրամադրում շահույթների և վնասների վերաբերյալ էական տեղեկատվություն անկայուն շուկայի պայմաններում: VaR մոդելների արժանահավատությունը որոշելու համար, ընթացիկ արդյունքները պարբերաբար վերահսկվում են VaR հաշվարկների համար օգտագործվող ենթադրությունների և չափանիշների ճշմարտացիությունը ստուգելու համար: Շուկայական ռիսկի դիրքերը նույնպես ենթարկվում են պարբերական սթրես թեստերի, համոզված լինելու համար, որ Բանկը կդիմակայի արտակարգ շուկայական իրադարձություններին:

VaR ենթադրություններ

Բանկի չափած VaR-ը 99% վստահությամբ գնահատում է պոտենցիալ վնասը, որ չի սպասվում որ կգերազանցվի, եթե ընթացիկ շուկայական ռիսկի դիրքերը անփոփոխ մնան մեկ օրվա ընթացքում: 99% վստահության միջակայքի օգտագործումը նշանակում է, որ մեկ օրվա կտրվածքով, VaR-ի արժեքը գերազանցող վնասները պետք է լինեն միջինում ոչ հաճախ քան հարյուր օրը մեկ անգամ:

Քանի որ VaR-ը Բանկի շուկայական ռիսկի կառավարման բաղկացուցիչ մասն է, բոլոր առևտրահյին գործառնությունների համար սահմանվել են VaR սահմանաչափեր, և ռիսկի չափերը վերանայվում են ամեն օր ղեկավարության կողմից:

Արտարժութային ռիսկ

Բանկը արտարժութային ռիսկի հաշվարկն իրականացնում է վաճառքի մեթոդաբանության համաձայն: Այդ նպատակով վերցվում են արտարժութային փոխարժեքների համապատասխան ժամանակային շարքերը և արտարժութային ռիսկերի վերաբերյալ տվյալները: Հաշվարկվում է արտարժութային փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը և արտարժութային վաճառքի (99% վստահության մակարդակի պայմաններում), որի հիման վրա հաշվարկվում է Բանկի տվյալ օրվա արտարժութային ռիսկը:

31.12.2022

Յուրակի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	15,328,752	81,840,780	1,575,492	98,745,024
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	5,860,933	15,925,151	6,938,967	28,725,051
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	77,967,111	83,271,941	-	161,239,052
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքներ	34,585,093	7,987,754	-	42,572,847
Սնորհագրագրված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	7,999,648	1,031,851	-	9,031,499
Այլ ակտիվներ	12,990,674	186,995	955	13,178,624
Ընդամենը՝ ակտիվներ	154,323,856	190,029,636	8,515,414	353,492,097
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	8,041,406	9,898,440	51,987	17,991,833
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	23,141,712	72,978,200	2,060,891	98,180,803
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	74,216,890	114,286,182	4,382,070	192,885,142
Վճարվելիք գումարներ	63,052	-	-	63,052
Բանկի կողմից թողարկված արժեքիքեր	-	5,487,084	-	5,487,084
Այլ պարտավորություններ	7,498,191	1,058,631	9	8,556,831
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	104,919,845	193,810,097	6,442,970	305,172,912
Զուտ ռիսկը	49,812,366	(3,565,625)	2,072,444	48,319,185

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների
31.12.2022

Ֆոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
-պահանջներ	-	-	-	-
Ավալների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	689,069	-	689,069
-պահանջներ	671,137	-	-	671,137
Զուտ դիրք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	671,137	(689,069)	-	(17,932)
Զուտ լազ դիրք*	50,075,148	(4,469,530)	2,072,444	(305,190,844)

31.12.2021

Ֆոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,117,379	26,774,100	431,161	45,322,640
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	6,884,052	7,303,563	473,282	14,660,897
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	56,825,004	90,945,136	14,558	147,784,698
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական արժեքիներ	24,998,060	7,974,432	-	32,972,492
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	12,118,058	1,742,188	-	13,860,246
Այլ ակտիվներ	12,771,371	681,783	10,621	13,463,775
Ընդամենը՝ ակտիվներ	131,713,924	135,421,202	929,622	268,064,748
Կարկաչին ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հորվածներ	5,793,618	10,131,383	16,413	15,941,414
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	33,240,090	62,090,307	24,062	95,354,459
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	53,728,366	61,992,086	622,608	116,343,060
Վճարվելիք գումարներ	38,926	-	-	38,926

Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր		12,998,487	-	12,998,487
Այլ պարտավորություններ	5,298,723	252,460	9	5,551,192
Ընդամենը՝ պարտավորություններ	92,306,105	137,333,340	646,679	230,286,124
Զուտ դիտք	39,407,819	(1,912,138)	282,943	37,778,624

***I խմբի արտարժույթի՝ կազմում ներառված են՝ ԱՄՆ, որպես, ԵՎՐՈ, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Շվեյցարական ֆրանկ, ճապոնական Իեն, շինական յուան:

** "II խմբի արտարժույթի՝ կազմում ներառված են՝ Ռուսաստանյան ռուբլի, Ուկրաինական գրիվնա, ՄՄԷ դիրիսամ, Կրացական լարի:

Արտարժույթային ռիսկ ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների

31.12.2021

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի արտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ**	Ընդամենը
Ֆորվարդային գործիքների գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Սվոպերի գծով	-	-	-	-
- պարտավորություններ	-	-	-	-
- պահանջներ	-	-	-	-
Զուտ դիտք ըստ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների	-	-	-	-
Զուտ բաց դիտք*	39,407,819	(1,912,138)	282,943	37,778,624

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում

2022թ. չորրորդ եռամսյակում տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների միջին կուտակային ճեղքվածքը բացասական է (30 917 509) հազ. դրամ՝ նախորդ եռամսյակի (21 273 214) հազ. դրամի դիմաց, այսինքն՝ բանկի զգայունությունը ըստ ակտիվների նվազել են: Միջին կուտակային ճեղքվածքը 2022թ-ի չորրորդ եռամսյակում նախորդ եռամսյակի համեմատ նվազել է 9 644 294 հազ. դրամով:

31.12.2022 թ-ի դրությամբ տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցությունը 30.09.2022թ.-ի համամատ նվազել է 7.30 տոկոսային կետով՝ կազմելով բացասական 88.82% նախորդ եռամսյակի 96.122% -ի դիմաց:

Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը և դրանց հարաբերակցության դինամիկան 2021թ.-2022թ.

ԱՄՍԱԹԻՎ	Կուտակային ճեղքվածք	Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցություն (%)
31.01.21.	13,551,877	106.63
28.02.21.	11,538,427	105.60
31.03.21.	6,496,810	103.04
30.04.21	4,032,192	101.87
31.05.21	(6,586,805)	96.96
30.06.21	(17,147,446)	92.49
31.07.21	(13,923,657)	93.74
31.08.21	(13,995,225)	93.77
30.09.21	(11,038,687)	95.06
31.10.21	(6,846,469)	96.83
30.11.21	(5,212,831)	97.56
31.12.21	(7,104,249)	96.80
31.01.22.	(4,521,469)	98.08
28.02.22.	(5,619,696)	97.47
31.03.22.	(3,237,986)	98.57
30.04.22	(4,786,827)	97.99
31.05.22	(7,300,586)	97.00
30.06.22	(16,811,160)	93.36
31.07.22	(18,997,281)	92.62
31.08.22	(27,349,896)	89.48
30.09.22	(17,472,466)	93.31
31.10.22	(32,963,900)	87.95
30.11.22	(27,173,565)	90.01
31.12.22	(32,615,062)	88.50

Բանկը յուրաքանչյուր ամսվա (միջին օրական կտրվածքով) հաշվարկում է ներգրավված միջոցների (ռեսուրսների) արժեքը՝ կիրառելով սեփական մեթոդաբանությունը: Հաշվարկը իրականացվում է նաև առանձին՝ ըստ ժամկետային և ցպահանջ ներգրավված միջոցների: Արդյունքները յուրաքանչյուր ամիս քննարկվում են Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի կողմից, և կիրառում են տեղաբաշխված միջոցների արժեքի (տոկոսադրույքի) որոշման

31.12.2022

Շրջափախված միջոցներ	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խնայարկ	խնայարկ-մոտոմ	խնայարկ	խնայարկ-մոտոմ	խնայարկ	խնայարկ-մոտոմ	խնայարկ	խնայարկ-մոտոմ	խնայարկ	խնայարկ-մոտոմ	խնայարկ	խնայարկ-մոտոմ
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկ., այդ թվում՝ -վարկեր -ավանդ -հետգն. պայման... -այլ	4,230,962	10,421,882	251,917	3,639,425	-	-	301,031	-	594,449	123,352	-	567,601
	-	8,820,588	251,917	835,460	-	-	301,031	-	594,449	123,352	-	567,601
	-	760,980	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	4,230,962	840,314	-	2,803,965	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախողների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխադրվածություններ, այդ թվում՝ - վարկեր - ֆատկորինգ - լիզինգ - հետգնման պայման.	-	226,531	529,005	24,675	1,602,973	58,215	3,487,879	2,900,732	24,404,400	22,559,444	48,802,786	60,509,058
	-	226,531	529,005	24,675	1,602,973	58,215	3,487,879	2,900,732	24,404,400	22,559,444	48,797,755	60,508,313
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,031	745
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - Հետգնման պայմ. - գրավարկ. արժեքի. - Անորտիզացված արժեքով հաշվառվող	-	-	337,976	137,300	290,905	230,296	458,604	516,356	22,516,202	6,676,146	10,981,406	427,656
	-	-	337,976	137,300	290,905	230,296	458,604	516,356	22,516,202	6,676,146	10,981,406	427,656
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
											3,088,660	-

31.12.2021

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	խնայարկ	խմբային	խնայարկ	խմբային	խնայարկ	խմբային	խնայարկ	խմբային	խնայարկ	խմբային	խնայարկ	խմբային
Տեղաբաշխված միջոցներ	3,650,221	5,271,674	84,472	111,560	-	-	1,361,380	292,747	-	-	751,880	-
	-	263,328	-	111,560	-	-	1,361,380	292,747	-	-	751,880	-
	-	3,752,539	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	5,209,872	1,298,276	84,472	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրվ. ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ, այդ թվում	-	940,026	93,253	2,227,006	210,072	5,921,272	3,126,924	15,747,550	13,408,589	33,037,685	75,513,300	-
	-	940,026	93,253	2,227,006	210,072	5,921,272	3,126,924	15,735,638	13,408,589	33,066,299	75,498,714	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	11,912	-	-	14,586	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանս. արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ, այդ թվում՝ - երկարաժամկետ պարտք. գործիքներ - հետգնման պայմանագրերով գրավարկված արժեթղթեր	-	49	9,854	51,015	547,421	176,414	387,017	16,220,006	6,493,365	8,439,659	536,725	-
	-	49	9,854	51,015	547,421	176,414	387,017	11,890,749	6,493,365	6,794,788	536,725	-
	-	-	-	-	-	-	-	4,329,257	-	1,644,871	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական	-	-	2,432	7,988	213,872	29,821	274,127	7,206,269	1,322,517	4,849,085	-	-

Տոկոսադրույքի ռիսկն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Տոկոսադրույքի ռիսկի հաշվարկման համար կիրառվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելը" (GAP մոդել), որը հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Տոկոսադրույքի փոփոխությունների նկատմամբ բանկի զգայունությունը գնահատելու համար հաշվարկվում է "ճեղքվածքի հարաբերակցություն" (GAP/ASSETS) ցուցանիշը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի հարաբերությունը ակտիվներին:

Տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքներ

Հոդվածի անվանումը	31.12.2022		31.12.2021	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	11.72	5.08	12.43	7.38
- միջբանկային վարկեր	-	5.72	-	7.08
- միջբանկային ռեպո	-	-	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
- միջբանկային ավանդ	-	-	-	-
Հաճախորդներին ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	12.68	9.43	11.94	9.01
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8.61	5.42	9.59	5.38
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8.72	5.18	8.56	5.06
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	8.48	6.64	8.29	5.01
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.21	4.18	9.06	4.27
Պարտավորություններ բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով	0.00	4.96	0.00	5.47

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների պատճառով Բանկի ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության և դրա հետևանքով ֆինանսական կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Ծանոթագրություն 32.3 Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիության ռիսկը Բանկի կորուստներ կրելու և/կամ ստանձնած պարտավորությունների չկատարելու հավանականությունն է, որն առաջանում է ներգրավված և տեղաբաշխված միջոցների ժամկետային կառուցվածքի ճեղքվածքի կամ ակտիվների վաճառքի սահմանափակ կամ ոչ շահավետ հնարավորությունների արդյունքում:

Իրացվելիության ռիսկը պարունակում է ռիսկերի հետևյալ երկու տեսակները՝ 1.Արժուրային ռիսկ, որն առաջանում է արժույթի շուկայական փոխարժեքի տատանման հետևանքով և իրենից ներկայացնում է արժուրային փոխարժեքների տատանումներից առաջացող դրամական կորուստների հավանականությունը:

2. Տոկոսադրույքի ռիսկ, որն իրենից ներկայացնում է տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով առաջացող ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատումն իրականացնում են Բանկի Վարչությունը, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը և Գանձապետը՝ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված իրավասությունների շրջանակներում և կարգով:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար Բանկը կիրառում է հետևյալ մեթոդները՝

1. Վերլուծվում են իրացվելիության ռիսկի սահմանափակման նպատակով Բանկում սահմանված ցուցանիշները և գնահատվում են դրանց մակարդակները:
2. Պարբերաբար դիտարկվում են Բանկի հաշվեկշռի կառուցվածքի փոփոխման միտումները, դրամական հոսքերի փաստացի և կանխատեսվող ծավալները, որի հիման վրա գնահատվում է իրացվելիության ռիսկը:
3. Իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման և պակասորդի ներգրավման գործընթացի արդյունավետության վերլուծություն և գնահատում:
4. Բանկի պարտավորությունների (այդ թվում՝ ավանդային բազայի) բազմազանեցման (դիֆերսիֆիկացիայի) մակարդակի վերլուծություն և գնահատում:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման և սահմանափակման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմատիվները՝

1. Բանկում կանխիկ դրամական միջոցների և ակտիվների նվազագույն հարաբերակցությունը (3%)
2. Բանկի արտարժույթային բաց դիրքի առավելագույն սահմանաչափը:
3. Բանկի ընդհանուր իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (25%)
4. Բանկի ընթացիկ իրացվելիության նվազագույն սահմանաչափը (65%)
5. Ֆինանսավորման աղբյուրների կենտրոնացումների սահմանափակումները:
6. Բանկի կողմից տրամադրվող վարկային գծերի ընդհանուր ծավալ և Բանկի ընդհանուր կապիտալ առավելագույն հարաբերակցությունը (60%):

Իրացվելիության ռիսկի թույլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական

Իրացվելիության ռիսկի ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Վարչության կողմից, որը՝

1. Բանկի Խորհրդի կողմից հաստատված քաղաքականություններով և կանոնակարգերով տրված իրավասությունների սահմաններում ապահովում է իրացվելիության կառավարման առնչվող սահմանաչափերի պահպանումը:
2. Հսկողություն է սահմանում և միջոցներ ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:
3. Քննարկում և Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ ներքին իրավական ակտերը:
Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը, որը՝
1. Ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի տեղաբաշխման, պակասորդի ներգրավման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:
2. Կարճաժամկետ (մինչև 3 ամսվա կտրվածքով) ռեսուրսների ներգրավման և տեղաբաշխման փաթեթի կառուցվածքի փոփոխության հետ կապված ընդունում է որոշումներ՝ հիմնվելով Բանկի անցած ժամանակաշրջանի գործունեության վերլուծության, կարճաժամկետ և միջին ժամկետի կանխատեսումների արդյունքների վրա:
3. Ընդունում է որոշումներ Բանկի ընդհանուր դրամային և արտարժույթային իրացվելիության ապահովման վերաբերյալ
4. Ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման ոլորտում Բանկի քաղաքականության իրագործումը:
Բանկի իրացվելիության ռիսկի կառավարմանն առնչվող օպերատիվ, ամենօրյա խնդիրները յուրաքանչյուր օր Գանձապետի ներկայացմամբ քննարկվում են Բանկի Գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների (Գլխավոր հաշվապահի, Դիլինգ կենտրոնի տնօրենի, Վարկավորման և միջոցների ներգրավման, Ռազմավարության, մեթոդաբանության և ռիսկերի գնահատման վարչությունների պետերի) մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:
Բանկի իրացվելիության ռիսկի ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Գանձապետը, որը
- համակարգում է Բանկի այն ստորաբաժանումների աշխատանքը, որոնց գործառնություններն ազդում են իրացվելիության մակարդակի վրա, հսկում է ներբանկային դրամաշրջանառությունը

- ամփոփում և վերլուծում է իրացվելիության մակարդակի, դրամարկային գործառնությունների վերաբերյալ պատասխանատու ստորաբաժանումների ամենօրյա տեղեկատվությունը և նախապատրաստում է միջոցների կառավարման վերաբերյալ առաջարկություններ

- ապահովում է իրացվելիության ռիսկի կառավարման վերաբերյալ Բանկի Վարչության, Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովի որոշումների, Գործադիր տնօրենի հանձնարարականների կատարումը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար վերահսկվում են հետևյալ ցուցանիշները՝

-ՀՀ կենտրոնական բանկում թղթակցային հաշիվների և պարտադիր պահուստների միջոցները և ներդրված ավանդները

-Թանկարժեք մետաղների բանկային (ստանդարտացված) ձուլակտորները

-ՀՀ պետական պարտատոմսերը՝ ընթացիկ (շուկայական) արժեքով՝ բացառությամբ գրավադրված, ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթերի

-ռեզիդենտ և օտարերկրյա բանկերում թղթակցային հաշիվների մնացորդները

-միջոցների ներգրավումը

-տրամադրված վարկերի մարումը

- ակտիվների վաճառքը

-տոկոսային և ոչ տոկոսային եկամուտները

-նախկինում անհուսալի ճանաչված և Բանկի հաշվեկշռից դուրս գրված ակտիվների վերադարձը:

Բանկի իրացվելիության ընդհանուր կառավարումն իրականացվում է Բանկի Վարչության կողմից, որը վերահսկողություն է սահմանում և անհրաժեշտության դեպքում միջոցներ է ձեռնարկում Բանկի ռազմավարական զարգացման ծրագրերով և ամենամյա բյուջեներով պլանավորված ակտիվապասիվային համամասնությունների, նպատակային ցուցանիշների պահպանման նկատմամբ:

Բանկի իրացվելիության ընթացիկ կառավարումն իրականացնում է Բանկի Վարչության կողմից ձևավորվող և վերջինիս հաշվետու Բանկի կոլեգիալ, մշտապես գործող մարմինը՝ Ակտիվների և պասիվների կառավարման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ ԱՊԿՀ), որն ամսական կտրվածքով քննարկում է Բանկի իրացվելիության կառավարման խնդիրները, իրացվելի միջոցների ավելցուկի/պակասորդի, ներգրավման/տեղաբաշխման գործընթացը և ընդունում համապատասխան որոշումներ:

Բանկի իրացվելիության կառավարման ամենօրյա, ընթացիկ խնդիրները քննարկվում են Բանկի գործադիր տնօրենի մոտ՝ պատասխանատու ստորաբաժանումների ղեկավարների մասնակցությամբ խորհրդակցական ժողովի ժամանակ:

Բանկի իրացվելիության օպերատիվ, ամենօրյա կառավարումն իրականացնում է Փանծապետը՝ ղեկավարվելով սույն Կարգով, Բանկի Վարչության, ԱՊԿՀ-ի որոշումներով և հանձնարարականներով: Ներգրավման գործառնություններ իրականացնելիս հաշվի են առնվում ամենամյա բյուջեով սահմանված ռեսուրսների ծավալային համամասնությունները, կանխատեսվում են ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցներն ըստ ժամկետայնության, ըստ տեսակների՝ ձգտելով հնարավորինս տարբերակել և նվազեցնել ռիսկը:

Ակնթարթային իրացվելիությունը կառավարելիս նորմավորվում է նոստրո թղթակցային հաշիվների և դրամարկի ռեսուրսների հարաբերակցությունը հաճախորդների ցպահանջ հաշիվների մնացորդների նկատմամբ /20%-ից ոչ պակաս/, որը գնահատվում է փաստացի և վիճակագրական տվյալների կանխատեսման հիման վրա, կարգավորվում է միջբանկային գործառնությունների միջոցով և հաշվարկվում է ամսվա կտրվածքով միջին օրեկան ցուցանիշի միջոցով: Ընթացիկ իրացվելիության ռիսկը կառավարելիս օգտվելով փաստացի և կանխատեսվող ցուցանիշների օրական շարժից՝ կիրառվում են համապատասխան վճարային օրացույցներ՝ հիմք ընդունելով հետևյալ չափանիշները:

-բանկի վճարահաշվարկային օրական պարտավորությունները,

- դրամական հոսքերի օրական շարժը,

- վարկերի, ավանդների, արժեթղթերի հետ կապված գործառնությունների օրական շարժը:

Ապահովվում է Բանկի ազատ ռեսուրսների վերաբաշխումը եկամուտ ձևավորող կենտրոնների միջև՝ հսկողություն սահմանելով և կառավարելով ներբանկային դրամաշրջանառությունը:

Բանկի վճարային դիրքի հսկումը՝ իրացվելի ակտիվների գումարի համապատասխանությունը վճարահաշվարկային պահանջարկին օրական և առաջիկա շաբաթվա կտրվածքով, իրականացնում է Փանծապետը:

Բանկի ընդհանուր իրացվելիության և ամենամյա բյուջեով հաստատված ակտիվապասիվային համամասնությունների պահպանման հսկողությունն իրականացվում է Բանկի Ռազմավարության, մեթոդոլոգիայի և ռիսկերի կառավարման վարչության կողմից, որը ամսական կտրվածքով վերլուծում է շեղումները և ներկայացնում Վարչության քննարկմանը:

Բանկի արտարժույթային դիրքի՝ գործող նորմատիվային դաշտին համապատասխանության հսկողությունն իրականացնում է Բանկի Դիլինգային կենտրոնը:

Բանկի իրացվելիության կառավարման նպատակով նոր գործիք կիրառելիս պատասխանատու ստորաբաժանումների կողմից սահմանված կարգով հաստատման են ներկայացվում անհրաժեշտ ընթացակարգերը և ներքին հսկողությունը, որով պետք է սահմանվեն գործիքի նկարագրությունը, նոր գործիքից հնարավոր կորուստների վերլուծությունը՝ հաշվի առնելով Բանկի իրացվելիության և ընդհանուր կապիտալի մակարդակները, ինչպես նաև այդ գործիքի գծով ռիսկերի գնահատման, հսկման և մոնիտորինգի գործընթացը:

31.12.2022թ.

Հոդվածի անվանումը	Մարմանը մնացել է							տգիւոթը	մըղըոսը
	ձըոսոոն	ոսըո Լ ղըըը	ոսըո Ը ղըըը	ոսըո 9 ղըըը ճվ-Ը	ոսըո ՇԼ ղըըը ճվ-9	սսոտ 9 ղըըը ճվ-Լ	սըղիո ճոսսոտ 9		
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	97,665,513	-	-	-	-	-	-	1,079,511	98,745,024
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	7,298,777	19,128,299	637,111	91,836	503,661	578,647	221,937	264,783	28,725,051
Հաճախորդներին տրված անորոշացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխառություններ	-	7,495,754	8,858,542	8,737,910	12,581,893	88,036,728	35,528,225	-	161,239,052
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	187,150	2,279,555	5,693,527	2,457,062	24,243,072	7,602,033	110,448	42,572,847
- Պետական արժեքթղթեր	-	154,444	49,956	2,955,835	96,429	16,447,343	7,602,033	-	27,306,040
- Ոչ պետական արժեքթղթեր	-	32,706	2,229,599	2,737,692	2,360,633	7,795,729	-	-	15,156,359
- Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	110,448	110,448
Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	69	138,949	1,041,431	202,689	5,168,700	2,479,661	-	9,031,499
- Պետական արժեքթղթեր	-	-	19,794	379,865	-	4,850,962	2,479,661	-	7,730,282
- Ոչ պետական արժեքթղթեր	-	69	119,155	661,566	202,689	317,738	-	-	1,301,217
Այլ պահանջներ	248,170	2,764,030	-	-	-	-	10,165,924	500	13,178,624
ԸՆԴՈՒՄՆԵ	105,212,460	29,575,302	11,914,157	15,564,704	15,745,305	118,027,147	55,997,780	1,455,242	353,492,097
Այդ թվում՝		-	-	-	-	-	-	-	-
I խմբի արտադրույթով	88,785,911	11,705,894	6,347,877	4,988,208	7,949,500	53,533,129	16,669,170	264,783	190,244,472
II խմբի արտադրույթով	1,975,525	6,539,889	-	-	-	-	-	-	8,515,414

31.12.2021թ.

Հիդրավի անվանումը	Մարմանը մնացել է								տգիլություն	միջոցներ
	ձեռնարկ	նվաճում հիշվել	նվաճում հիշվել	նվաճում հիշվել	նվաճում հիշվել	նվաճում հիշվել	նվաճում հիշվել	նվաճում հիշվել		
Ավտոմեքենայի մարման ժամկետայնության վերաբերյալ կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ- ում	44,500,029	-	-	-	-	-	-	-	822,611	45,322,640
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	4,309,385	7,364,765	484,672	501,598	473,371	808,311	438,315	280,480	14,660,897	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և այլ փոխադրություններ	-	9,194,351	10,827,320	12,304,249	15,128,241	67,639,591	32,690,946	-	147,784,698	
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	-	312,665	1,733,847	4,857,046	1,925,463	15,957,051	8,075,453	110,967	32,972,492	
- Պետական արժեքիներ	-	-	19,615	3,098,626	-	7,423,060	8,075,453	-	18,616,754	
- Ոչ պետական արժեքիներ	-	312,665	1,714,232	1,758,420	1,925,463	8,533,991	-	-	14,244,771	
- Բաժնային ներդրումներ	-	-	-	-	-	-	-	110,967	110,967	
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	-	2,517	143,348	3,010,427	1,492,058	6,786,960	2,424,936	-	13,860,246	
- Պետական արժեքիներ	-	-	29,558	2,560,717	299,890	5,160,527	2,424,936	-	10,475,628	
- Ոչ պետական արժեքիներ	-	2,517	113,790	449,710	1,192,168	1,626,433	-	-	3,384,618	
Այլ պահանջներ	1,153,114	2,310,796				362,602	10,605,605	500	14,432,617	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	49,962,528	19,185,094	13,189,187	20,673,320	19,019,133	91,554,515	54,235,255	1,214,588	269,033,590	

Ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշներ

2022թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	37,714,338	256,594,856	14.70	12.0
Փետրվար	38,856,141	260,295,809	14.93	12.0
Մարտ	39,235,375	275,146,479	14.26	12.0
Ապրիլ	39,055,666	268,992,103	14.52	12.0
Մայիս	40,747,868	269,226,961	15.14	12.0
Հունիս	41,832,579	264,306,179	15.83	12.0
Հուլիս	40,987,470	265,697,121	15.43	12.0
Օգոստոս	40,545,486	257,806,339	15.73	12.0
Սեպտեմբեր	41,338,746	268,726,491	15.38	12.0
Հոկտեմբեր	41,249,037	264,990,418	15.57	12.0
Նոյեմբեր	41,093,621	271,583,260	15.13	12.0
Դեկտեմբեր	42,177,774	280,999,535	15.01	12.0

2021թ.	Ընդհանուր կապիտալ	Ռիսկով կշռված ակտիվներ	Ընդհ. կապ. համարժեք. փաստացի (%)	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ (%)
1	2	3	4 (2/3)	5
Հունվար	36,345,581	251,816,816	14.43	12.0
Փետրվար	36,637,805	252,376,108	14.52	12.0
Մարտ	37,741,037	256,153,337	14.73	12.0
Ապրիլ	37,870,374	256,200,735	14.78	12.0
Մայիս	36,643,427	247,858,798	14.78	12.0
Հունիս	37,461,144	247,102,074	15.16	12.0
Հուլիս	37,483,424	239,518,676	15.65	12.0
Օգոստոս	37,471,616	240,147,876	15.60	12.0
Սեպտեմբեր	38,109,382	246,900,391	15.44	12.0
Հոկտեմբեր	38,337,094	249,683,986	15.35	12.0
Նոյեմբեր	38,036,891	247,587,002	15.36	12.0
Դեկտեմբեր	37,679,476	254,638,774	14.80	12.0

Ստորև ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանների վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ Բազելի ռիսկի կշիռների դասերի:

31.12.2022թ.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	125,779,669	415,015	-	-
10%	6,050,166	-	-	605,017
20%	17,916,619	-	-	3,583,324
30%	340,247	-	-	102,074
35%	10,795,001	-	-	3,778,250
50%	24,160,443	-	-	12,080,221
75%	15,875,266	-	-	11,906,449
100%	9,068,195	6,485,558	-	75,553,753
110%	-	-	-	-

150%	84,552,848	4,177,112	-	133,094,939
200%	1,611,503	-	-	3,223,007
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	356,149,957	11,077,685	-	243,927,035

31.12.2021թ.

Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	77,347,409	545,755	-	-
10%	4,122,308	-	-	412,231
20%	2,759,633	-	-	551,927
30%	880,560	-	-	264,168
35%	9,913,990	-	-	3,469,897
50%	10,569,645	5,866	-	5,287,755
75%	15,699,730	-	-	11,774,797
100%	58,009,439	4,075,956	-	62,085,395
110%	-	-	-	-
150%	86,523,236	4,929,704	-	137,179,409
200%	2,024,560	-	-	4,049,121
225%	-	-	-	-
Ընդամենը	267,850,511	9,557,280	-	225,074,700

Ծանոթագրություն 34 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք

Ստորև ներկայացվում են ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՀՀՀՀՄ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն:

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում, իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար վկայություն կա կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրավական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություններում:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում՝ բացառությամբ անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ տրամադրվածներից:

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակի դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35 Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակի այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալները բացակայում են:

Ծանոթագրություն 36. Ապաճանաչում

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակում Բանկը չի ունեցել փոխանցված ակտիվներ, որոնք ամբողջությամբ կամ որոնց մի մասը չի բավարարում ապաճանաչման չափանիշներին, կամ երբ առկա է "շարունակվող մասնակցություն":

Ծանոթագրություն 37 Գրավադրված ակտիվներ

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակի դրությամբ Բանկը գրավադրված ակտիվներ չի ունեցել:

Ծանոթագրություն 38. Ընդունված գրավ

2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակի դրությամբ Բանկն ունի գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք Բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

	31.12.2022	31.12.2021
Արժեթղթեր	19,982,738	402,233
Թանկարժեք մետաղներ, ոսկու ջարդոններ և թանկարժեք քարեր	11,831,184	14,718,757
Անշարժ գույք և այլ հիմնական միջոցներ	339,442,084	294,755,359
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ	8,333,928	5,078,109
Դրամական միջոցներ	43,857,806	1,833,918
Այլ գրավ	43,886,867	43,002,680
Երաշխավորություններ	4,807,687	2,224,352
Ընդամենը	472,142,294	362,015,408

Ծանոթագրություն 39 Պարտավորությունների չկատարում / խախտում

Բանկը 2021թ. և 2022թ. չորրորդ եռամսյակի ընթացքում չի ունեցել խախտումներ կամ պարտավորությունների չկատարման դեպքեր:

